

Dokument z posiedzenia

A8-0385/2016

15.12.2016

SPRAWOZDANIE

w sprawie inwestycji na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego –
maksymalizowanie wkładu europejskich funduszy strukturalnych i
inwestycyjnych: ocena sprawozdania na mocy art. 16 ust. 3 rozporządzenia w
sprawie wspólnych przepisów
(2016/2148(INI))

Komisja Rozwoju Regionalnego

Sprawozdawca: Lambert van Nistelrooij

Sprawozdawca komisji opiniodawczej (*):
Georgi Pirinski, Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

(*) Zaangażowana komisja – art. 54 Regulaminu

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
UZASADNIENIE	18
OPINIA KOMISJI ZATRUDNIENIA I SPRAW SOCJALNYCH	21
OPINIA KOMISJI BUDŻETOWEJ	28
OPINIA KOMISJI TRANSPORTU I TURYSTYKI	32
OPINIA KOMISJI ROLNICTWA I ROZWOJU WSI.....	38
OPINIA KOMISJI KULTURY I EDUKACJI.....	45
WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ	51

(*) Zaangażowana komisja – art. 54 Regulaminu

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie inwestycji na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego – maksymalizowanie wkładu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych: ocena sprawozdania na mocy art. 16 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów (2016/2148(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 174 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie wspólnych przepisów”)¹,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006²,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006³,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005⁴,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna”⁵,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1302/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1082/2006 w sprawie europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej (EUWT) w celu doprecyzowania, uproszczenia i usprawnienia procesu tworzenia takich ugrupowań oraz ich

¹ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 320.

² Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 289.

³ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 470.

⁴ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 487.

⁵ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 259.

funkcjonowania¹,

- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 508/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 2328/2003, (WE) nr 861/2006, (WE) nr 1198/2006 i (WE) nr 791/2007 oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1255/2011²,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1017 z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych, Europejskiego Centrum Doradztwa Inwestycyjnego i Europejskiego Portalu Projektów Inwestycyjnych oraz zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1291/2013 i (UE) nr 1316/2013 – Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych³,
- uwzględniając komunikat Komisji pt. „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego – maksymalizowanie wkładu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych” (COM(2015)0639),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie przyspieszenia wdrażania polityki spójności⁴,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 6 lipca 2016 r. w sprawie synergii na rzecz innowacyjności: europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne, program ramowy „Horyzont 2020” oraz inne europejskie fundusze i programy unijne na rzecz innowacji⁵,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie dążenia do uproszczenia polityki spójności na lata 2014–2020⁶ i ukierunkowania jej na wyniki,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 26 lutego 2016 r. pt. „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego – maksymalizowanie wkładu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych”,
- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie komunikatu Komisji pt. „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego – maksymalizowanie wkładu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych” (COM(2015)0639),
- uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dni 8–9 lipca 2015 r. pt. „Wynik negocjacji dotyczących umów partnerstwa oraz programów operacyjnych”,
- uwzględniając szóste sprawozdanie w sprawie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej (COM(2014)0473),
- uwzględniając badanie Dyrekcji Generalnej PE ds. Polityki Wewnętrznej (Departament

¹ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 303.

² Dz.U. L 149 z 20.5.2014, s. 1.

³ Dz.U. L 169 z 1.7.2015, s. 1.

⁴ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0217.

⁵ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0311.

⁶ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0419.

- B: Polityka Strukturalna i Polityka Spójności) z czerwca 2016 r. pt. „Maksymalizacja synergii między europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi oraz innymi instrumentami UE z myślą o realizacji celów strategii »Europa 2020«”,
- uwzględniając badanie Dyrekcji Generalnej PE ds. Polityki Wewnętrznej (Departament B: Polityka Strukturalna i Polityka Spójności) z września 2016 r. „Evaluation of the Report under Article 16(3) of the CPR” (Ocena sprawozdania na mocy art. 16 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów),
 - uwzględniając analizę Dyrekcji Generalnej PE ds. Polityki Wewnętrznej (Departament B: Polityka Strukturalna i Polityka Spójności) z września 2016 r. pt. „Instrumenty finansowe w okresie programowania 2014–2020: pierwsze doświadczenia państw członkowskich”,
 - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju Regionalnego i opinie Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych, Komisji Budżetowej, Komisji Transportu i Turystyki, Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Komisji Kultury i Edukacji (A8-0385/2016),
- A. mając na uwadze, że znaczna część budżetu UE, tj. około jedna trzecia ogółu wydatków, przeznaczana jest na politykę spójności;
- B. mając na uwadze, że europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne (EFSI), dysponujące budżetem w wysokości 454 mld EUR na lata 2014–2020, są głównym narzędziem polityki inwestycyjnej UE oraz istotnym źródłem inwestycji publicznych w wielu państwach członkowskich, powodują zwiększenie zatrudnienia, wzrostu gospodarczego i inwestycji w całej UE, a także ograniczenie dysproporcji na szczeblu regionalnym i lokalnym w celu wspierania spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej;
- C. mając na uwadze, że podstawę sprawozdania przedstawionego przez Komisję na mocy art. 16 ust. 3 stanowią umowy partnerstwa;
- D. mając na uwadze, że negocjacje w sprawie umów partnerstwa i w sprawie programów operacyjnych na lata 2014–2020 stanowią unowocześnione, znacznie zmodyfikowane i intensywne działanie, prowadzone w nowych ramach przewidujących zadaniowość, warunki wstępne i koncentrację tematyczną, lecz także wywołały poważne opóźnienia w faktycznym rozpoczęciu wdrażania polityki spójności, również ze względu na niedobory potencjału administracyjnego niektórych regionów i państw członkowskich, przy czym dodatkowe spowolnienie wynikło z procedury wyznaczania instytucji zarządzających;
- E. mając na uwadze, że bez wątplenia ze względu na zbyt późne przyjęcie ram prawnych pod koniec 2013 r. na skutek długich negocjacji i późnego porozumienia w sprawie WRF programy operacyjne nie mogły być przyjęte na czas; mając na uwadze, że w konsekwencji do realizacji programów operacyjnych przystąpiono powoli, co wpłynęło na podejmowanie działań politycznych na miejscu;
- F. mając na uwadze, że ustanowiono wspólne przepisy dla wszystkich pięciu EFSI, w ten

sposób wzmacniając związki między nimi;

- G. mając na uwadze, że przed polityką spójności stoi obecnie wiele wyzwań politycznych i gospodarczych, które wynikają z kryzysu finansowego – prowadzącego do zmniejszenia inwestycji publicznych w wielu państwach członkowskich i sprawiającego, że EFSI oraz współfinansowanie przez państwa członkowskie pozostają głównym narzędziem inwestycji publicznych w wielu państwach członkowskich – i z kryzysu migracyjnego;
- H. mając na uwadze, że w okresie programowania 2014–2020 polityka spójności zyskała bardziej skoncentrowane podejście polityczne przez koncentrację tematyczną oraz wspieranie realizacji priorytetów i celów Unii;
- I. mając na uwadze, że EFSI w bieżącym okresie finansowania są silniej ukierunkowane na wyniki i oparte na otoczeniu inwestycyjnym pozwalającym na większą skuteczność;
- J. mając na uwadze, że w ramach polityki spójności inwestycje muszą być w większym stopniu dostosowane do priorytetów strategii „Europa 2020” na rzecz zatrudnienia i inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu oraz do europejskiego semestru;
- K. mając na uwadze, że grupa zadaniowa ds. lepszego wdrażania pomogła złagodzić przeszkody i zmniejszyć zaległości w alokacji funduszy;

Dzielenie się wynikami, komunikacja i widoczność

1. zauważa, że Europa przechodzi trudną fazę pod względem gospodarczym, społecznym i politycznym, w związku z czym skuteczna polityka inwestycyjna ukierunkowana na wzrost gospodarczy i zatrudnienie, bliska obywatelom oraz lepiej dostosowana do szczególnych zdolności terytorialnych jest bardziej potrzebna niż kiedykolwiek i powinna dążyć do rozwiązania problemów zarówno bezrobocia, jak i nierówności społecznych w Unii, tworząc przy tym europejską wartość dodaną; uważa, że aby odzyskać zaufanie swoich obywateli, UE musi rozpocząć proces dostosowawczy zgodnie w celu spełnienia wymogów określonych w art. 9 TFUE;
2. zauważa, że polityka spójności na lata 2014–2020 została gruntownie przeformułowana, co wymagało zmiany mentalności i metod pracy na wszystkich szczeblach sprawowania rządów, w tym koordynacji poziomej i zaangażowania zainteresowanych podmiotów, a także, w miarę możliwości, rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność; wskazuje, że perspektywiczne i modelowe reformy są często ignorowane, lecz polityka spójności jest często postrzegana jako tradycyjna polityka wydatków, a nie polityka rozwojowa i inwestycyjna przynosząca konkretne rezultaty;
3. uważa, że główne informacje dotyczące projektów polityki spójności powinny koncentrować się na europejskiej wartości dodanej, na solidarności oraz na uwidocznianiu przykładów sukcesu, a jednocześnie należy podkreślać znaczenie wymiany najlepszych praktyk, a także znaczenie uczenia się na projektach, których celów nie udało się osiągnąć; nalega, aby unowocześnić i zintensyfikować przekazywanie informacji na temat EFSI; podkreśla potrzebę określenia i wdrożenia nowych narzędzi do przekazywania informacji na temat wyników polityki spójności; za

konieczność uważa regionalną eksplorację informacji i gromadzenie danych, w ramach stałych wysiłków w zakresie tworzenia i aktualizacji baz danych, z uwzględnieniem potrzeb, szczególnych cech i priorytetów lokalnych i regionalnych, tak jak w przypadku już istniejącej platformy S3, co umożliwiłoby zainteresowanym obywatelom faktyczne kontrolowanie europejskiej wartości dodanej projektów;

4. zwraca uwagę na fakt, że aby poprawić przekazywanie informacji na temat EFSI oraz ich widoczność, należy położyć większy nacisk na udział w polityce spójności zainteresowanych podmiotów i odbiorców oraz na zaangażowanie obywateli w projektowanie i wdrażanie polityki spójności w znaczący sposób; ponadto apeluje do Komisji, państw członkowskich, regionów i miast, aby szerzej informowały zarówno o osiągnięciach polityki spójności, jak i o wnioskach do wyciągnięcia oraz przedstawiły ukierunkowany plan działania;

Koncentracja tematyczna

5. z zadowoleniem przyjmuje koncentrację tematyczną, gdyż okazała się ona pomocnym narzędziem zapewnienia skoncentrowanej polityki i większej skuteczności w realizacji priorytetów UE i strategii „UE 2020”, usprawniającym proces przekształcania wiedzy w innowacje, miejsca pracy i wzrost gospodarczy; w związku z tym wzywa państwa członkowskie oraz władze regionalne i lokalne, aby podejmowały jednoznaczne decyzje co do priorytetów inwestycyjnych oraz wybierały projekty na podstawie priorytetów określonych do celów EFSI, a także stosowały usprawnione i skuteczne procesy wdrażania;
6. zwraca uwagę, że analiza koncentracji tematycznej powinna wskazać, w jaki sposób strategiczne decyzje państw członkowskich i alokacja zasobów w obrębie celów tematycznych zaspokajają konkretne potrzeby terytoriów; ubolewa, że ten aspekt jest mniej widoczny w sprawozdaniu przedstawionym przez Komisję na mocy art. 16;
7. zauważa, że rezultaty i korzyści wynikające z polityki spójności powinny być forsowane skuteczniej, nie tylko w celu przywrócenia zaufania do projektu europejskiego;
8. nalega, aby polityka spójności nadal była ukierunkowana tematycznie, przy jednoczesnym umożliwieniu pewnej elastyczności, która wystarczałaby do uwzględnienia szczególnych potrzeb każdego regionu, zwłaszcza szczególnych potrzeb regionów słabiej rozwiniętych, zgodnie z przepisami; wzywa do dalszych inwestycji z EFSI w regionach będących w okresie przejściowym, aby ugruntować efekty już podjętych środków i działań;
9. podkreśla w szczególności, że należy uwzględnić sytuację regionów o charakterze miejskim lub wiejskim, regionów pozostających w tyle, regionów w okresie przejściowym i regionów charakteryzujących się stale występującymi utrudnieniami naturalnymi lub geograficznymi oraz opracować odpowiednią politykę wsparcia na rzecz rozwoju tych obszarów, które bez polityki spójności być może nie będą w stanie dorównać regionom bardziej rozwiniętym; wzywa Komisję, by wspólnie z gminami i obszarami metropolitalnymi pomyślanymi jako ośrodki wzrostu UE realizowała i rozbudowywała strategie wdrożenia programu rozwoju miast; przypomina w tym kontekście, że ważne jest, by pozwolić państwom członkowskim i regionom na

wystarczającą elastyczność w celu wspierania podejmowania nowych wyzwań politycznych, takich jak wyzwania związane z imigracją (przy czym należy pamiętać o pierwotnych i nadal istotnych celach polityki spójności i szczególnych potrzebach regionów), a także szeroko rozumiany wymiar cyfrowy polityki spójności (w tym kwestie dotyczące technologii informacyjno-komunikacyjnych i dostępu szerokopasmowego, powiązane z ukończeniem tworzenia jednolitego rynku cyfrowego); zwraca uwagę na strategię dotyczącą unii energetycznej, strategię dotyczącą gospodarki o obiegu zamkniętym oraz zobowiązania UE w ramach porozumienia klimatycznego z Paryża, gdyż EFSI mają istotną rolę do odegrania w ich realizacji;

10. uważa, że większą uwagę należy zwrócić na obszary subregionalne o znacznym nagromadzeniu problemów często występujących w enklawach ubóstwa, społecznościach poddanych segregacji i ubogich dzielnicach z nadreprezentacją grup marginalizowanych, takich jak Romowie;
11. popiera stopniowe przesunięcie akcentu z dużych projektów związanych z infrastrukturą na pobudzenie gospodarki opartej na wiedzy, innowacyjność i włączenie społeczne, a także budowanie potencjału i wzmacnianie pozycji zainteresowanych podmiotów, w tym należących do społeczeństwa obywatelskiego, w ramach polityki spójności, z jednoczesnym uwzględnieniem szczególnych cech regionów słabiej rozwiniętych, które nadal potrzebują wsparcia w dziedzinie rozwoju infrastrukturalnego i w przypadku których rozwiązania rynkowe nie zawsze są wykonalne, jak również z uwzględnieniem, że należy zapewnić elastyczność umożliwiającą każdemu państwu członkowskiemu dokonywanie inwestycji zgodnie z własnymi priorytetami określonymi w umowach partnerstwa w celu wspierania rozwoju gospodarczego, społecznego i terytorialnego;
12. uważa, że EFSI, w tym w szczególności programy europejskiej współpracy terytorialnej, powinny być wykorzystywane do tworzenia i wzmacniania wysokiej jakości zatrudnienia, a także wysokiej jakości systemów uczenia się przez całe życie oraz szkolenia zawodowego i zmiany kwalifikacji, co obejmuje infrastrukturę szkolną, aby umożliwić pracownikom dostosowywanie się na dobrych warunkach do zmieniającej się sytuacji na rynku pracy, jak również pobudzać trwały wzrost, konkurencyjność i rozwój oraz wspólny dobrobyt w celu osiągnięcia sprawiedliwej społecznie, zrównoważonej i sprzyjającej włączeniu społecznemu Europy, przy czym należy koncentrować się na najslabiej rozwiniętych obszarach i sektorach borykających się z problemami strukturalnymi i wspierać najmniej uprzywilejowane i najbardziej narażone grupy społeczne, w szczególności ludzi młodych (w połączeniu z programami takimi jak ERASMUS+) i osoby o najniższych umiejętnościach lub kwalifikacjach, promować wzrost zatrudnienia za pośrednictwem gospodarki o obiegu zamkniętym oraz zapobiegać wczesnemu kończeniu nauki; zwraca uwagę na to, że Europejski Fundusz Społeczny (EFS) jest instrumentem wspierającym wdrażanie strategii politycznych łączących w interesie publicznym;
13. wyraża zaniepokojenie w związku z tym, że bezrobocie – a w szczególności bezrobocie młodzieży i kobiet oraz bezrobocie na obszarach wiejskich – pozostaje w wielu państwach członkowskich na bardzo wysokim poziomie mimo podejmowanych wysiłków w tej dziedzinie i że polityki spójności musi przynieść odpowiedzi również w

tym zakresie; zaleca, aby Komisja zwróciła większą uwagę na wpływ polityki spójności na wspieranie zatrudnienia i zmniejszenie bezrobocia; w tym kontekście odnotowuje, że niedawno zintegrowano Inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych z 34 programami EFS realizowanymi w 20 kwalifikujących się państwach członkowskich, umożliwiając tym samym młodemu bezrobotnemu skorzystanie z tej inicjatywy w celu zdobycia umiejętności i kwalifikacji; wyraża jednak zaniepokojenie z powodu opóźnionego uruchomienia ww. inicjatywy i sposobu wdrażania gwarancji dla młodzieży w niektórych regionach; wzywa państwa członkowskie do zwiększenia wysiłków na rzecz szybkiego i skutecznego osiągnięcia zauważalnych i konkretnych efektów zainwestowanych środków, szczególnie w odniesieniu do środków udostępnionych w formie płatności zaliczkowych, a ponadto wzywa do właściwego wdrażania Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych oraz do zapewnienia młodemu pracownikom godnych warunków pracy; wzywa w szczególności do uwzględnienia rzeczywistych potrzeb środowiska biznesowego przy wykorzystywaniu EFSI do spełnienia wymogów w zakresie szkoleń, aby tworzyć rzeczywiste możliwości zatrudnienia i zapewnić zatrudnienie długoterminowe; uważa, że przeciwdziałanie bezrobociu młodzieży, włączenie społeczne i przyszłe wyzwania demograficzne, z jakimi Europa boryka się obecnie i będzie się zmagać w przyszłości w perspektywie średnioterminowej, powinny stanowić główne obszary, na których powinna koncentrować się polityka spójności; zaleca, by kontynuować Inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych w okresie po 2016 r. w celu dalszego zwalczania bezrobocia młodzieży oraz by poddać ten środek pogłębionej analizie funkcjonowania, która umożliwi wprowadzenie poprawek niezbędnych do zwiększenia jego skuteczności;

14. wyraża poważne zaniepokojenie, że w przypadku programu gwarancja dla młodzieży, który w latach 2014–2020 otrzyma środki w łącznej kwocie 12,7 mld EUR z EFS oraz specjalnej Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych i który dzięki tym środkom już dzisiaj oceniany jest jako siła napędowa działań na rzecz wspierania zatrudnienia ludzi młodych, Komisja nie przeprowadziła oceny kosztów i korzyści, choć stanowi to standardową procedurę w przypadku wszystkich większych inicjatyw Komisji; zauważa, że w rezultacie brakuje informacji na temat potencjalnego ogólnego kosztu wdrożenia gwarancji w całej UE oraz, jak podkreślił Europejski Trybunał Obrachunkowy, istnieje ryzyko, iż całkowita kwota finansowania może być niewystarczająca;
15. podkreśla wagę komunikacji, szczególnie cyfrowej, dzięki której informacje na temat możliwej pomocy w znalezieniu szkolenia, stażu czy pracy, które są współfinansowane z funduszy UE, mogą dotrzeć do jak największej liczby ludzi młodych; apeluje o więcej działań komunikacyjnych promujących takie portale jak DROP’PIN i EURES oraz o zwiększenie szans ludzi młodych na mobilność na rynku wewnętrznym, która jest uznawana za najmniej wykorzystywany potencjał w walce z bezrobociem w UE;
16. wzywa Komisję do dopilnowania, by przy realizacji projektów wspieranych z EFSI państwa członkowskie przestrzegały Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, w tym pod względem dążenia do tego, by osoby niepełnosprawne żyły wśród społeczeństwa, a nie w ośrodkach opieki
17. przypomina, że ukończenie sieci bazowej TEN-T stanowi priorytet europejskiej polityki transportowej, a EFSI stanowią bardzo ważne narzędzie realizacji tego projektu;

podkreśla potrzebę wykorzystania potencjału EFSI w celu połączenia potencjału sieci bazowej i sieci kompleksowej TEN-T z regionalną i lokalną infrastrukturą transportową; uznaje znaczenie Funduszu Spójności dla ulepszenia infrastruktury i łączności w Europie i nalega, aby fundusz ten został zachowany w nowych ramach finansowych na okres po 2020 r.;

18. zaznacza, że multimodalność transportu powinna być istotnym elementem przy ocenie projektów infrastrukturalnych finansowanych z EFSI, jednak nie powinna być ona jedynym kryterium oceny zgłaszanych projektów, szczególnie w przypadku państw członkowskich o większych potrzebach inwestycyjnych w zakresie infrastruktury transportowej;
19. podkreśla potrzebę utrzymania tradycyjnych zawodów, w tym tradycji rzemieślniczej i powiązanych umiejętności, oraz ustanowienia strategii sprzyjających wzrostowi przedsiębiorczości w branżach tradycyjnych, aby utrzymać tożsamość kulturową tych branż; zwraca w związku z tym uwagę na znaczenie wspierania szkolenia zawodowego połączonego z pracą oraz mobilności młodych rzemieślników obu płci;

Warunki wstępne

20. podkreśla, że skuteczne monitorowanie warunków wstępnych jest konieczne, by zarejestrować wysiłki i osiągnięcia; uważa, że warunki wstępne, w szczególności dotyczące strategii badawczych i innowacyjnych na rzecz inteligentnej specjalizacji (RIS3), okazały się przydatne, i sugeruje ich dalsze doskonalenie; wskazuje, że należy zwrócić większą uwagę na wzmocnienie mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw;
21. zwraca uwagę na fakt, że znacznej części warunków wstępnych jeszcze nie spełniono; w związku z tym wzywa do przeanalizowania obecnej sytuacji i do przyjęcia ukierunkowanych działań w celu jej przeciwdziałania, przy czym nie może to szkodzić optymalnej absorpcji środków ani obniżyć skuteczności polityki spójności;

Budżetowanie oparte na wynikach

22. podkreśla, że ramy regulacyjne na lata 2014–2020 oraz umowy partnerstwa doprowadziły do zdecydowanego nacisku na wyniki w programach dotyczących spójności i że to podejście może być także przykładem w odniesieniu do wydatków z innych części budżetu UE; z zadowoleniem przyjmuje wprowadzenie wspólnych wskaźników, które pozwolą na mierzenie i porównywanie wyników; uważa, że prace nad wskaźnikami powinny być kontynuowane z myślą o ulepszeniu dokumentacji dotyczącej wydatkowania EFSI, a także o optymalizacji wyboru projektów;
23. wskazuje, że istotną innowacją było wprowadzenie koncentracji tematycznej, w ramach której inwestycje zogniskowane są na konkretnych celach i priorytetach odpowiadających wskaźnikom wykonania i poziomom docelowym szczegółowo uzgodnionym dla wszystkich tematów;
24. przypomina, że dla każdego państwa członkowskiego wprowadzona została rezerwa wykonania stanowiąca 6 % środków przeznaczonych na EFSI; przypomina, że na podstawie sprawozdań krajowych z 2017 r. i przewidzianego na 2019 r. przeglądu

wyników rezerwa ma być przeznaczana wyłącznie na te programy i priorytety, w przypadku których zrealizowano cele pośrednie; wzywa do elastyczności w uruchamianiu nowych zobowiązań z rezerwy wykonania z chwilą osiągnięcia przez programy wyznaczonych celów i zrealizowania znaczących etapów w kolejnych latach; zwraca się do Komisji o dokonanie oceny, czy rezerwa wykonania faktycznie przynosi wartość dodaną, czy też doprowadziła do zwiększenia biurokracji;

Europejski semestr

25. odnotowuje fakt, że państwa członkowskie w trakcie procesu programowania stwierdziły, że ponad dwie trzecie przyjętych w 2014 r. zaleceń dla poszczególnych krajów dotyczy inwestycji w ramach polityki spójności, oraz z zadowoleniem przyjmuje fakt, że uwzględniły to w swoich priorytetach dotyczących programowania; przyznaje, że w najbliższej przyszłości zalecenia dla poszczególnych krajów mogą wywołać zmiany w programach EFSI, zapewniając wsparcie dla reform strukturalnych w państwach członkowskich; zwraca uwagę, że zalecenia dla poszczególnych krajów i krajowe programy reform stanowią wyraźny związek między EFSI a procesami europejskiego semestru;
26. podkreśla znaczenie stworzenia wyważonego związku między polityką spójności a europejskim semestrem, gdyż zarówno polityka spójności, jak i europejski semestr służą realizacji tych samych celów w ramach strategii „Europa 2020”, z zastrzeżeniem osiągnięcia celów spójności społecznej, gospodarczej i terytorialnej z myślą o zmniejszeniu różnic zgodnie z traktatami; jest zdania, że należy ponownie zastanowić się nad zasadnością zawieszenia EFSI w przypadku odejścia od celów europejskiego semestru, gdyż mogłoby to przynieść efekt przeciwny do zamierzony, jeśli chodzi o pobudzanie wzrostu gospodarczego i zatrudnienia;

Synergia i instrumenty finansowe

27. zauważa, że ramy regulacyjne dotyczące EFSI na lata 2014–2020 sprzyjają instrumentom finansowym; podkreśla jednak, że korzystanie z dotacji nadal jest nieodzowne; zauważa, że nacisk wydaje się położony na stopniowe zastępowanie dotacji pożyczkami i gwarancjami; podkreśla, że tendencja ta została wzmocniona przez plan inwestycyjny dla Europy, a w szczególności nowo utworzony Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS); zauważa też, że stosowanie podejścia opartego na wielu funduszach nadal wydaje się trudne; mając na uwadze złożoność takich instrumentów, podkreśla istotne znaczenie odpowiedniego wsparcia dla instytucji lokalnych i regionalnych w zakresie szkolenia urzędników odpowiedzialnych za zarządzanie nimi; zwraca uwagę, że instrumenty finansowe mogłyby oferować rozwiązania w zakresie bardziej efektywnego wykorzystania środków z budżetu UE, a przez to przyczynić się, wespół z dotacjami na przeprowadzenie inwestycji, do stymulowania wzrostu gospodarczego i tworzenia trwałych miejsc pracy;
28. wskazuje, że odrębne założenia realizowane są w przypadku EFIS, którzy prezentowany jest jako przykład sukcesu, jeśli chodzi o szybkie wdrożenie, pomimo znacznych niedostatków, takich jak brak dodatkowości; w tej sytuacji zwraca się do Komisji, aby przedłożyła szczegółowe dane dotyczące wpływu EFIS pod względem wzrostu i zatrudnienia oraz, po przeprowadzeniu oceny, przedstawiła wyciągnięte wnioski w celu umożliwienia skuteczniejszego wykorzystywania EFSI w nowym

okresie programowania, rozpoczynającym się w 2021 r.; ponadto zwraca się o to, aby – dodatkowo w stosunku do opinii Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 2/2016¹ – przedstawiono analizę wkładu EFIS w cele EFSI oraz bilans osiągnięć EFIS pod względem jego własnych priorytetów;

29. zwraca jednak uwagę na brak dowodów potwierdzających wyniki i rezultaty generowane dzięki instrumentom finansowym, a także na nikły związek tych instrumentów finansowych z nadrzędnymi celami i priorytetami UE;
30. zauważa, że sprawozdanie przedkładane przez Komisję na mocy art. 16 zawiera niewiele informacji o koordynacji i synergii między różnymi programami i instrumentami w innych obszarach polityki, a w szczególności nie zawsze przedstawiano w nim wiarygodne dane na temat oczekiwanych wyników EFS i Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych; podkreśla, że wspólne rozporządzenie dla pięciu EFSI zwiększyło synergię między nimi, w tym w drugim filarze wspólnej polityki rolnej; jest przekonany, że należy zwiększyć synergię z polityką w innych obszarach oraz z innymi instrumentami, w tym EFIS oraz innymi instrumentami finansowymi, pod kątem zmaksymalizowania efektów inwestycji; podkreśla, że przepisy dotyczące pomocy państwa mają zastosowanie do EFSI, lecz nie do EFIS i programu „Horyzont 2020” oraz że powoduje to problemy w zwiększaniu poziomu synergii między funduszami, programami i instrumentami; zwraca uwagę, że aby zapewnić niezbędną komplementarność i synergię między EFIS, instrumentami finansowymi i EFSI, kwestia przepisów dotyczących pomocy państwa będzie wymagać dalszego rozważenia w celu doprecyzowania, uproszczenia i odpowiedniego dostosowania; wzywa Komisję do dostarczenia instytucjom zarządzającym kompleksowych wytycznych w zakresie łączenia EFIS z instrumentami zarządzania dzielonego i bezpośredniego, w tym EFSI, instrumentem „Łącząc Europę” oraz programem „Horyzont 2020”;
31. opowiada się za dalszym zrównoważonym korzystaniem z instrumentów finansowych wówczas, gdy przynoszą one wartość dodaną i nie wpływają ujemnie na tradycyjne wsparcie w ramach polityki spójności; podkreśla jednak, że powinno się to odbywać dopiero po dokładnej ocenie wkładu instrumentów finansowych w realizację celów polityki spójności; podkreśla, że wszystkie regiony muszą utrzymać zdywersyfikowany zakres źródeł finansowania, a jednocześnie dotacje pozostają w niektórych sektorach najbardziej odpowiednimi instrumentami osiągnięcia celów w zakresie wzrostu i zatrudnienia; zwraca się do Komisji, aby zaproponowała zachęty w celu zapewnienia instytucjom zarządzającym pełnych informacji na temat możliwości wykorzystania instrumentów finansowych i na temat ich zakresu oraz przeanalizowała koszty zarządzania dotacjami i pomocą zwrotną stosowaną w programach podlegających zarządzaniu dzielonemu i w programach zarządzanych centralnie; podkreśla, że kluczowe dla usprawnienia wdrożenia instrumentów finansowych są jasne, spójne i ukierunkowane przepisy dotyczące tych instrumentów, pomagające w uproszczeniu procesu przygotowania i wdrażania, z korzyścią dla zarządców funduszy i beneficjentów; zwraca uwagę na sprawozdanie z własnej inicjatywy pt. „Właściwa kombinacja funduszy na rzecz regionów Europy: zapewnienie równowagi między

¹ Opinia Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 2/2016 w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 1316/2013 oraz (UE) 2015/1017 i towarzyszącej oceny przeprowadzonej przez Komisję na mocy art. 18 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2015/1017.

instrumentami finansowymi a dotacjami w ramach polityki spójności UE”;

Uproszczenie

32. zauważa, że jednym z głównych celów okresu programowania 2014–2020 jest dalsze uproszczenie dla beneficjentów EFSD, oraz uznaje, że uproszczenie jest jednym z kluczowych czynników poprawy dostępu do finansowania;
33. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że obecne unowocześnione ramy prawne dotyczące EFSD stwarzają nowe możliwości uproszczenia wspólnych przepisów odnoszących się do kwalifikowalności, do form kosztów uproszczonych i do e-rządzenia; ubolewa jednak, że komunikat Komisji przygotowany na podstawie art. 16 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów nie zawiera żadnych konkretnych informacji na temat stosowania uproszczonych opcji kosztów; podkreśla, że istnieje potrzeba podejmowania dalszych działań w kierunku wykorzystania pełnych możliwości uproszczonych opcji kosztów pod względem eliminowania obciążeń administracyjnych; zauważa, że nadal są potrzebne beneficjentom i instytucjom zarządzającym środki zmierzające do znacznego uproszczenia, ze szczególnym uwzględnieniem zamówień publicznych, zarządzania projektami i audytów w trakcie podejmowanych działań i po ich wykonaniu;
34. wzywa Komisję do przedstawiania aktualnych ocen obciążenia administracyjnego – w tym poszczególnych składników takich jak czas, koszty i biurokracja – w finansowaniu unijnym w formie zarówno dotacji, jak i instrumentów finansowych na podstawie danych o wynikach z lat 2007–2013 i z początku nowego okresu rozpoczętego w 2014 r.;
35. zaleca, aby w przyszłym okresie programowania, rozpoczynającym się w 2021 r., wszystkie szczeble administracji dążyły do stosowania systemu pojedynczego audytu eliminującego powielanie kontroli na poszczególnych szczeblach instytucjonalnych; ponagla Komisję do wyjaśnienia zakresu i statusu prawnego istniejących wytycznych dotyczących poszczególnych EFSD, jak również do przygotowania – w ścisłej współpracy z instytucjami zarządzającymi oraz wszystkimi odpowiednimi szczeblami instytucji audytowych – wspólnej interpretacji kwestii audytowych; potwierdza, że należy poczynić dalsze kroki na rzecz uproszczenia, w tym w szczególności w programach kierowanych do młodzieży, przez wprowadzenie m.in. większej proporcjonalności w ramach kontroli; z zadowoleniem przyjmuje wstępne rezultaty prac grupy wysokiego szczebla ds. uproszczenia, którą powołała Komisja Europejska;
36. zaleca opracowanie standardowych procedur sporządzania programów operacyjnych i zarządzania, zwłaszcza tam, gdzie realizowane są liczne programy współpracy terytorialnej;

Potencjał administracyjny

37. zauważa, że państwa członkowskie różnią się od siebie pod względem kultury administracyjnej i poziomów wykonania w obrębie ram politycznych, a w niwelowaniu różnic powinny pomagać warunki wstępne; podkreśla potrzebę wzmocnienia potencjału administracyjnego, co stanowi priorytet w kontekście polityki spójności oraz europejskiego semestru, szczególnie w państwach członkowskich o niskiej absorpcji

funduszy; zauważa potrzebę zapewnienia technicznego, profesjonalnego i praktycznego wsparcia państwom członkowskim, regionom i miejscowościom przy sporządzaniu wniosków o finansowanie; docenia efekty istnienia instrumentu JASPERS i przypomina, że niewłaściwe planowanie inwestycji jest przyczyną znaczących opóźnień w realizacji projektów i nieefektywnego wykorzystania środków;

38. zwraca uwagę, że powolny rozruch niektórych programów, brak zdolności zarządzania złożonymi projektami, opóźnienia w finalizacji projektów, obciążenia administracyjne w państwach członkowskich, nadmierna ilość unijnych regulacji i błędy w procedurach zamówień publicznych to główne przeszkody w realizacji polityki spójności; za istotne uważa wskazanie oraz upraszczanie niepotrzebnie skomplikowanych procesów i procedur w zarządzaniu dzielonym, które stwarzają dodatkowe obciążenia dla organów i beneficjentów; wskazuje, że należy stale doskonalić, monitorować i wzmacniać potencjał administracyjny; jest zatem zdania, że należy w związku z tym wykorzystać funkcjonalne i elastyczne rozwiązania z zakresu administracji elektronicznej, a także udoskonalone przekazywanie informacji i koordynację między państwami członkowskimi; podkreśla ponadto potrzebę większej koncentracji na szkoleniu administracji;
39. wskazuje, że przykrojone do potrzeb ramy regulacyjne, warunki i rozwiązania (takie jak mechanizm wymiany między różnymi regionami Taiex Regio Peer 2 Peer) służące uproszczeniu mogą stanowić skuteczniejszą odpowiedź na potrzeby i wyzwania występujące w poszczególnych regionach, jeśli chodzi o potencjał administracyjny;

Europejska współpraca terytorialna

40. podkreśla, szczególnie z punktu widzenia zmniejszenia dysproporcji między regionami przygranicznymi, że wartość dodana europejskiej współpracy terytorialnej powinna znaleźć odzwierciedlenie w podwyższeniu, gdy tylko będzie to wykonalne, poziomu środków na ten cel polityki spójności; wzywa jednocześnie państwa członkowskie, aby udostępniły potrzebne środki na współfinansowanie; uwypukla potrzebę zachowania tego instrumentu jako jednego z podstawowych elementów polityki spójności po 2020 r.;
41. podkreśla znaczenie strategii makroregionalnych, jako instrumentów, które okazały się pożyteczne dla rozwoju współpracy terytorialnej i rozwoju gospodarczego zaangażowanych terytoriów; przypomina, że organy lokalne i regionalne mają decydującą rolę w powodzeniu inicjatyw podejmowanych w ramach tych strategii;
42. zaleca, by intensywniej korzystać ze zmodyfikowanego i rozszerzonego instrumentu prawnego EUWT jako podstawy prawnej do współpracy terytorialnej;
43. proponuje utworzenie stałego powiązania między RIS3 a współpracą międzyregionalną na skalę ogólnounijną, najlepiej w postaci stałego elementu programu INTERREG;
44. podkreśla, że koncepcja ukierunkowania na wyniki wymaga, by programy Interreg zapewniały wysokiej jakości współpracę na poziomie projektu, oraz dostosowania metod i kryteriów oceny, uwzględniających specyfikę poszczególnych programów; apeluje do Komisji, państw członkowskich i instytucji zarządzających o współpracę i wymianę informacji oraz dobrych praktyk, aby jak najskuteczniej wdrażać i

uwzględniać koncepcję ukierunkowania na wyniki, z uwzględnieniem specyfiki europejskiej współpracy terytorialnej;

45. podkreśla potencjał wykorzystania instrumentów finansowych w programach Interreg, które poprzez uzupełnienie dotacji pomagają we wspieraniu MŚP oraz w rozwoju badań i innowacji, zwiększając inwestycje, tworząc nowe miejsca pracy oraz pozwalając na osiągnięcie lepszych wyników i zwiększając efektywność projektów;
46. ubolewa nad słabą znajomością wśród społeczeństwa i niewystarczającym wyeksponowaniem programów europejskiej współpracy terytorialnej oraz apeluje o skuteczniejsze nagłaśnianie osiągnięć związanych z ukończonymi projektami; apeluje do Komisji, państw członkowskich i organów zarządzających o ustanowienie mechanizmów i szerokich zinstytucjonalizowanych platform współpracy, aby zapewnić lepsze wyeksponowanie przedmiotowych inicjatyw i ich lepszą znajomość wśród społeczeństwa; wzywa Komisję do zbadania i zebrania dotychczasowych osiągnięć programów i projektów europejskiej współpracy terytorialnej;

Zasada partnerstwa i wielopoziomowe zarządzanie

47. z zadowoleniem przyjmuje uzgodniony podczas negocjacji w sprawie aktualnego okresu wsparcia kodeks postępowania, który określa standardy minimalne dla dobrze funkcjonującego partnerstwa; zauważa, że wprowadzenie kodeksu poprawiło wdrażanie zasady partnerstwa w większości państw członkowskich, lecz że wiele państw członkowskich niestety w znacznej części scentralizowało negocjacje i wdrażanie w przypadku umów partnerstwa i w przypadku programów operacyjnych; podkreśla potrzebę aktywnego zaangażowania władz regionalnych i lokalnych oraz innych zainteresowanych podmiotów na wszystkich etapach i w związku z tym wzywa do zagwarantowania w przyszłości ich rzeczywistego udziału w procesie negocjacji i wdrażania w odniesieniu do konkretnych struktur krajowych; uważa, że nadmierna centralizacja i brak zaufania także odgrywają rolę w opóźnianiu wdrożenia EFSI, przy czym niektóre państwa członkowskie i instytucje zarządzające niezbyt chętnie oddają odpowiedzialność w większym zakresie za zarządzanie funduszami UE w ręce władz lokalnych i regionalnych;
48. zaznacza, że Komisja powinna przedstawić wyjaśnienie co do wyników państw członkowskich i regionów w stosowaniu zasad określonych w art. 5 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, z akcentem na to, w jaki sposób można zachęcić rządy do pełnego stosowania zasady partnerstwa; podkreśla, że wspólna odpowiedzialność stanowi warunek wstępny szerszej aprobaty dla polityki spójności UE;
49. popiera nowe podejście Komisji w dziedzinie utworzenia specjalnych grup roboczych, czyli zespołów projektowych mających za zadanie zapewnienie lepszego zarządzania EFSI w państwach członkowskich, oraz wzywa do dalszego rozwijania tego podejścia;
50. podkreśla, że przyszła polityka spójności musi obejmować środki wspierające, aby pomóc uchodźcom w integracji społecznej na rynku pracy UE, a w ten sposób sprzyjać wzrostowi gospodarczemu oraz przyczynić się do zapewnienia ogólnego bezpieczeństwa w UE;

Przyszła polityka spójności

51. zaznacza, że w wielu państwach członkowskich EFSI wnoszą wkład w PKB, tworzenie miejsc pracy i wzrost gospodarczy, które to elementy należy koniecznie uwzględnić w 7. sprawozdaniu w sprawie spójności, spodziewanym w 2017 r.; ponadto wskazuje, że znaczne inwestycje w regionach słabiej rozwiniętych wnoszą też wkład w PKB bardziej rozwiniętych państw członkowskich; jest zdania, że gdyby rząd Zjednoczonego Królestwa oficjalnie powołał się na art. 50, wówczas 7. sprawozdanie w sprawie spójności powinno uwzględniać również potencjalne skutki Brexitu dla polityki strukturalnej;
52. jest zdania, że PKB nie może być jedynym uznawanym za właściwy wskaźnikiem wykorzystywanym do celów zapewnienia sprawiedliwej dystrybucji środków oraz że podczas podejmowania decyzji o przyszłym przydziale środków należy brać pod uwagę szczególne potrzeby terytorialne oraz znaczenie uzgodnionych priorytetów rozwoju obszarów objętych programami; jest zdania, że w przyszłości należy rozważyć wprowadzenie nowych dynamicznych wskaźników stanowiących uzupełnienie PKB; zauważa, że wiele regionów w Europie stoi wobec wysokich stóp bezrobocia i wobec zmniejszania się liczby ludności; zwraca się do Komisji, aby rozważyła możliwość opracowania i wprowadzenia „wskaźnika demograficznego”;
53. przypomina, że znaczna ilość inwestycji publicznych jest realizowana na szczeblu lokalnym i regionalnym; podkreśla, że Europejski System Rachunków (ESA) nie może ograniczać zdolności władz lokalnych i regionalnych do dokonywania niezbędnych inwestycji, gdyż to uniemożliwiłoby państwom członkowskim wniesienie wkładu we współfinansowanie projektów kwalifikujących się do środków z funduszy strukturalnych, a tym samym wykorzystanie tego istotnego źródła finansowania do pomocy w wyjściu z kryzysu gospodarczego oraz do stymulowania wzrostu i zatrudnienia; zaleca Komisji dokonanie ponownej oceny ściśle rocznego podejścia ESA, tak aby wydatki publiczne finansowane z EFSI były uważane za inwestycje kapitałowe, a nie tylko za zobowiązania lub koszty operacyjne;
54. podkreśla, że europejska współpraca terytorialna, która stanowi realizację wprowadzonej w Traktacie z Lizbony szerszej zasady spójności terytorialnej, może zostać usprawniona; w związku z tym zachęca wszystkie zainteresowane podmioty uczestniczące w negocjacjach dotyczących przyszłej polityki do wzmocnienia tego wymiaru spójności terytorialnej; wzywa Komisję, by w 7. sprawozdaniu w sprawie spójności nadała należne znaczenie europejskiej współpracy terytorialnej;
55. uważa, że w przyszłości należy utrzymać koncentrację tematyczną, gdyż okazała się skuteczna; oczekuje, że Komisja przedstawi zestawienie osiągnięć będących skutkiem koncentracji tematycznej w polityce spójności;
56. jest przekonany, że przyszła polityka spójności ukierunkowana na wyniki musi opierać się na danych i wskaźnikach nadających się do pomiaru wysiłków, wyników i osiągniętych skutków, a także na doświadczeniach na szczeblu regionalnym i lokalnym w tej dziedzinie (budżetowanie zadaniowe, warunki wstępne i koncentracja tematyczna), gdyż zapewnia to jasne praktyczne wytyczne dla organów lokalnych i regionalnych – w tym tych, które dotychczas nie próbowały stosować tego podejścia – dotyczące wdrażania jej zasad;
57. podkreśla, że w przyszłości potrzebna będzie szybsza absorpcja dostępnych środków

finansowych i bardziej zrównoważona progresja wydatków podczas cyklu programowania, również aby uniknąć częstego korzystania z „projektów retrospektywnych”, które często mają na celu uniknięcie automatycznego umorzenia na koniec okresu programowania. uważa, że po przyjęciu ogólnego rozporządzenia oraz rozporządzeń dotyczących funduszy realizacja programów operacyjnych w następnym okresie wsparcia od 2021 r. będzie mogła rozpoczynać się szybciej, gdyż po wysiłkach poczynionych w zakresie polityki spójności w latach 2014–2020 państwa członkowskie będą miały już doświadczenie w polityce ukierunkowanej na wyniki; wskazuje, że w związku z tym państwa członkowskie powinny unikać opóźnień w powoływaniu instytucji zarządzających programami operacyjnymi;

58. nalega, by procedura ustawodawcza zmierzająca do przyjęcia następnych WRF została zakończona przed końcem 2018 r., tak aby niedługo potem można było przyjąć ramy regulacyjne przyszłej polityki spójności i wprowadzić je w życie bezzwłocznie od dnia 1 stycznia 2021 r.;
59. uważa, że polityka spójności powinna nadal obejmować wszystkie państwa członkowskie i wszystkie europejskie regiony oraz że uproszczenie dostępu do funduszy europejskich jest koniecznym warunkiem powodzenia tej polityki w przyszłości;
60. uważa, że duch innowacji i inteligentnej specjalizacji, obok zrównoważonego rozwoju, musi pozostać istotną siłą napędową polityki spójności; podkreśla, że inteligentna specjalizacja powinna być przewodnim mechanizmem przyszłej polityki spójności;
61. podkreśla wysokie ryzyko nagromadzenia wniosków o płatności w ramach działu 1B w drugiej połowie obowiązywania aktualnych WRF i wzywa do przeznaczania przez kolejne lata do końca bieżącej perspektywy finansowej wystarczających środków na płatności, aby zapobiec powstaniu nowych zaległości w nieuregulowanych rachunkach; zaznacza, że w tym celu niezbędne jest, aby trzy instytucje UE opracowały i uzgodniły wspólny plan płatności na lata 2016–2020 przewidujący jasną strategię, by można było spełnić wszystkie potrzeby w zakresie płatności do końca obowiązywania aktualnych WRF;
62. zaleca, aby Komisja zbadała rzeczywisty wpływ ESFI w trakcie poprzedniego okresu programowania oraz zakres, w jakim cele europejskie zostały osiągnięte za pośrednictwem zainwestowanych środków, a także aby wyciągnęła wnioski z pozytywnych i negatywnych doświadczeń, traktując to jako punkt wyjścia w celu wniesienia wartości dodanej do procesu inwestycyjnego;
63. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji i Komitetowi Regionów, a także rządowi oraz krajowym i regionalnym parlamentom państw członkowskich.

UZASADNIENIE

Europa przechodzi trudną fazę, zarówno pod względem gospodarczym, jak i politycznym, w związku z czym bardziej niż kiedykolwiek potrzebna jest solidna polityka inwestycyjna bliska obywatelom. W dniu 14 grudnia 2015 r. Komisja przedstawiła komunikat (COM(2015)0639) pt. „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego – maksymalizowanie wkładu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych”. Komunikat ten odpowiada wymogowi określonemu w art. 16 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

W niniejszym sprawozdaniu z wdrożenia Parlament Europejski dokonuje obecnie oceny komunikatu Komisji.

Dysponujące budżetem w wysokości 454 mld EUR na lata 2014–2020 europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne stanowią główne narzędzie polityki inwestycyjnej Unii Europejskiej (UE). W wyniku kryzysu finansowego inwestycje publiczne znacznie się zmniejszyły, co doprowadziło do tego, że europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne oraz współfinansowanie przez państwa członkowskie stanowią główne narzędzie inwestycji publicznych w większości państw członkowskich. W niektórych państwach członkowskich europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne stanowią 60–80 % ogółu inwestycji publicznych w danym państwie członkowskim. Maksymalizacja wpływu tego podstawowego narzędzia inwestycyjnego zyskuje zatem zasadnicze znaczenie.

Sprawozdawca zauważa, że kluczowe informacje o naszych projektach nie powinny dotyczyć wyłącznie wydatków i księgowości, lecz także być ukierunkowane na europejską wartość dodaną i widoczność sukcesów Europy. Ponadto należy, aby unowocześniono i zintensyfikowano przekazywanie informacji na temat europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych.

Zawsze gdy na interesujące i innowacyjne projekty przeznaczane są europejski środki finansowe umożliwiające ich powodzenie, powinno się o tym szeroko informować obywateli europejskich. Dlatego też należy unowocześnić i zintensyfikować przekazywanie informacji na temat europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych.

Ważnym elementem przyszłej polityki spójności jest równowaga między celami europejskiego semestru i zaleceń dla poszczególnych krajów a celami polityki spójności (w zakresie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej), której komplementarność należy poddać dalszej analizie.

Jedną z nowości wprowadzonych w rozporządzeniu w sprawie wspólnych przepisów na okres programowania 2014–2020 są warunki wstępne. Warunki wstępne zostały wprowadzone w celu poprawy warunków inwestycyjnych w Unii Europejskiej i jej regionach. W swoim komunikacie Komisja informuje, że w chwili zatwierdzania programów spełnionych było 75 % warunków wstępnych, co oznacza, że nie spełniono 750 warunków. Do połowy lipca liczba ta spadła do 500.

Sprawozdawca oczekuje, że sprawozdania z postępów państw członkowskich w 2017 r. będą zawierać szczegółowe informacje / analizy bardziej ukierunkowane na jakość, odnoszące się do ogółu postępów w realizacji celów strategii „Europa 2020”, w szczególności celów pośrednich, a także do funkcjonowania warunków wstępnych.

Co do szerszej idei ukierunkowania polityki na wyniki – istotnym ulepszeniem było wprowadzenie koncentracji tematycznej, w ramach której inwestycje zogniskowane są na konkretnych celach i priorytetach odpowiadających wskaźnikom i poziomom docelowym szczególnie określonym dla tego tematu. Koncentracja tematyczna wyraźnie przyczynia się do realizacji 10 priorytetów Komisji Europejskiej.

Polityka spójności powinna zatem być nadal ukierunkowana tematycznie, choć przy jednoczesnym umożliwieniu pewnej elastyczności w celu uwzględnienia szczególnych potrzeb każdego regionu. W tym kontekście sprawozdawca podkreśla w szczególności, że należy uwzględnić sytuację regionów o wyraźnym charakterze miejskim albo wiejskim, sytuację regionów pozostających w tyle, a także sytuację regionów charakteryzujących się pewnymi stale występującymi utrudnieniami naturalnymi lub geograficznymi (regiony wysunięte najdalej na północ o bardzo niskiej gęstości zaludnienia, regiony transgraniczne, wyspiarskie, górskie lub najbardziej oddalone). Przypomina też, że należy pamiętać o nowych wyzwaniach politycznych, takich jak imigracja oraz szeroko rozumiany wymiar cyfrowy polityki spójności (w tym np. kwestie dotyczące technologii informacyjno-komunikacyjnych i dostępu szerokopasmowego, powiązane z ukończeniem tworzenia jednolitego rynku cyfrowego). W związku z tym jeden z istotnych punktów zasługujących na podkreślenie to strategia dotycząca unii energetycznej, gdyż europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne mają do odegrania w jej realizacji istotną, wielowymiarową rolę.

Istotny czynnik dostępu do finansowania to uproszczenie. W związku z tym jest jednak godne ubolewania, że beneficjenci nadal doświadczają wielu trudności i że nadal istnieje wiele skomplikowanych procedur.

Wprawdzie rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów przewiduje więcej możliwości stosowania instrumentów finansowych i podejścia opartego na wielu funduszach, jednak potrzebne są dalsze kroki na rzecz uproszczenia, a także synergia z podobnie ukierunkowanymi instrumentami polityki UE. Ramy regulacyjne dotyczące europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych na okres programowania 2014–2020 sprzyjają zwiększonemu wykorzystywaniu instrumentów finansowych. Tendencja ta została wzmocniona przez plan inwestycyjny dla Europy, a w szczególności nowo utworzony Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS). Obecnie kładzie się nacisk na stopniowe zastępowanie dotacji pożyczkami i gwarancjami, natomiast stosowanie podejścia opartego na wielu funduszach nadal wydaje się trudne.

EFIS, lecz także instrumenty dotyczące MŚP zostały uzgodnione bardzo późno w procesie negocjacyjnym, co spowodowało, że państwa członkowskie nie uwzględniły tych instrumentów w swoich programach w wystarczającym stopniu. Dotychczas w ramach EFIS rozpoczęto 64 projekty inwestycyjne i podpisano z pośrednikami 185 umów o finansowaniu MŚP, na co wykorzystano kwotę 12 mld EUR, generując nowe inwestycje o wartości 100 mld EUR.

W odniesieniu do europejskiej współpracy terytorialnej należy zwrócić uwagę, że utrudniają ją co najmniej jeden istotny czynnik, którego charakter nie jest czysto polityczny, prawny ani gospodarczy. Wiele regionów Europy stoi wobec sytuacji przemian demograficznych, a także spadku liczby ludności na obszarach wiejskich spowodowanego przeprowadzaniem się młodych ludzi z obszarów wiejskich do miast ze względu na liczniejsze możliwości, jakie miasta oferują w porównaniu z obszarami wiejskimi.

Państwa członkowskie powinny wprowadzić narzędzia potrzebne do stałego budowania potencjału administracyjnego, np. przez wzmocnienie funkcjonalnych i elastycznych rozwiązań w zakresie e-rządzenia.

Ponadto, co niemniej ważne, należy zwrócić uwagę na fakt, że wysoki odsetek błędów w polityce spójności wynika częściowo z wpływu innych obszarów polityki, takich jak zamówienia publiczne, pomoc państwa itd.

17.10.2016

OPINIA KOMISJI ZATRUDNIENIA I SPRAW SOCJALNYCH

dla Komisji Rozwoju Regionalnego

w sprawie inwestycji na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego – maksymalizowanie wkładu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych: ocena sprawozdania na mocy art. 16 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów (2016/2148(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej (*): Georgi Pirinski

(*) Zaangażowana komisja – art. 54 Regulaminu

WSKAZÓWKI

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych zwraca się do Komisji Rozwoju Regionalnego, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. wyraża zdziwienie i zaniepokojenie, że zamiast sprawozdania wymaganego na mocy art. 16 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów Komisja przedstawiła tylko komunikat dotyczący negocjacji umów o partnerstwie i programów operacyjnych, który nie ma istotnego oddziaływania, nie zawiera analizy i nie spełnia wymogów art. 16 ust. 3;
2. uważa, że europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne muszą być wykorzystywane do tworzenia i zwiększania wysokiej jakości miejsc pracy, propagowania wysokiej jakości systemów uczenia się przez całe życie oraz szkolenia zawodowego i zmiany kwalifikacji, aby umożliwić pracownikom dostosowanie się na dobrych warunkach do zmieniającej się sytuacji na rynku pracy, ponadto należy je wykorzystywać do pobudzania trwałego wzrostu, konkurencyjności i rozwoju oraz wspólnego dobrobytu prowadzącego do powstania sprawiedliwej społecznie, zrównoważonej i sprzyjającej włączeniu społecznemu Europy, koncentrując się przy tym na najsłabiej rozwiniętych obszarach i sektorach borykających się z problemami strukturalnymi oraz wspierając najmniej uprzywilejowane i najbardziej narażone grupy społeczne oraz osoby o najniższych kwalifikacjach, a także wspierając wzrost zatrudnienia za pośrednictwem gospodarki o obiegu zamkniętym i energii ze źródeł odnawialnych; zwraca uwagę, że Europejski Fundusz Społeczny nie jest do końca instrumentem inwestycyjnym, lecz raczej instrumentem wspierającym wdrażanie strategii politycznych leżących w interesie publicznym, a także poprawę zdolności instytucjonalnych organów publicznych i zainteresowanych podmiotów oraz skuteczną administrację publiczną;

3. odnotowuje wyniki przewidywane w umowach o partnerstwie i programach operacyjnych, jednak wyraża ubolewanie, że w komunikacie COM(2015) 639 Komisja nie zawsze przedstawia wiarygodne dane na temat oczekiwanych wyników EFS i Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych ani szczegółowych danych na temat spełniania wymogów minimalnego udziału EFS (art. 92 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów) i minimalnego przydziału środków na włączenie społeczne; wzywa państwa członkowskie oraz organy regionalne i lokalne do podjęcia w odniesieniu do decyzji w sprawie priorytetów inwestycyjnych i wyboru projektów działań opartych wyłącznie na jasnych priorytetach określonych dla funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz do wykorzystywania usprawnionych i skutecznych procesów w celu zrealizowania celów polityki spójności, ponieważ dotychczasowe wyniki zdecydowanie zbyt często nie spełniały oczekiwań; przypomina, że działania oddolne mogłyby przyczynić się do osiągnięcia tego celu; przypomina, że potrzebne są skuteczniejsze i efektywniejsze strategie polityczne, tak aby uniknąć powielania i nadmiaru działań, szkodliwych obciążeń administracyjnych i niespójności;
4. wyraża poważne zaniepokojenie i rozczarowanie z powodu późnego przyjęcia programów operacyjnych Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) oraz wzywa państwa członkowskie i Komisję do przyspieszenia realizacji tych programów; uważa, że istotne nowe rozwiązania wprowadzone dla okresu 2014–2020 skutkują trudnościami administracyjnymi pomimo wysiłków na rzecz uproszczenia; oczekuje, że Komisja wyciągnie z tego wnioski, aby zapobiec podobnym opóźnieniom w przyszłości oraz wzmocnić monitorowanie wdrażania funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w celu zapewnienia ich skuteczności i przejrzystości;
5. podkreśla priorytetowy charakter wyzwań, z którymi musi sobie radzić EFS, co odzwierciedla kwota 86,4 mld EUR przeznaczona na środki EFS związane z osiągnięciem odpowiednich celów tematycznych zgodnie ze strategią „Europa 2020”;
6. odnotowuje, że niedawno zintegrowano Inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych z 34 programami EFS realizowanymi w 20 kwalifikujących się państwach członkowskich, umożliwiając tym samym młodym bezrobotnym skorzystanie z tej inicjatywy w celu znalezienia pracy lub podniesienia umiejętności i kwalifikacji; wyraża jednak zaniepokojenie z powodu opóźnionego uruchomienia ww. inicjatywy i sposobu wdrażania gwarancji dla młodzieży w niektórych regionach; wzywa państwa członkowskie do zwiększenia wysiłków na rzecz szybkiego i skutecznego osiągnięcia zauważalnych i konkretnych efektów zainwestowanych środków, szczególnie w odniesieniu do środków udostępnionych w formie płatności zaliczkowych, a ponadto wzywa do właściwego wdrażania Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych oraz do zapewnienia młodym pracownikom godnych warunków pracy; wzywa w szczególności do uwzględnienia rzeczywistych potrzeb środowiska biznesowego przy wykorzystywaniu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych do sprostania wymogom szkoleniowym, aby stworzyć rzeczywiste możliwości zatrudnienia i zapewnić długoterminowe umowy o pracę;
7. wyraża poważne zaniepokojenie, że w przypadku programu gwarancja dla młodzieży, który w latach 2014–2020 otrzyma środki w łącznej kwocie 12,7 mld EUR z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz specjalnej Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych i który dzięki tym środkom już dzisiaj oceniany jest jako siła napędowa działań na rzecz wspierania zatrudnienia ludzi młodych, Komisja nie przeprowadziła

oceny koszty i korzyści, choć stanowi to standardową procedurę w przypadku wszystkich większych inicjatyw Komisji; zauważa, że w rezultacie brakuje informacji na temat potencjalnego ogólnego kosztu wdrożenia gwarancji w całej UE oraz, jak podkreślił Europejski Trybunał Obrachunkowy, istnieje ryzyko, iż całkowita kwota finansowania może być niewystarczająca;

8. wzywa Komisję do uproszczenia procedur wykorzystywania środków na rzecz zatrudnienia ludzi młodych, aby mogły one wspierać tworzenie nowych struktur i tym samym przyniosły korzyści jak największej liczbie osób;
9. podkreśla wagę komunikacji, szczególnie cyfrowej, dzięki której informacje na temat możliwej pomocy w znalezieniu szkolenia, stażu czy pracy, które są współfinansowane z funduszy UE, mogą dotrzeć do jak największej liczby ludzi młodych; apeluje o więcej działań komunikacyjnych promujących takie portale jak DROP'PIN i EURES oraz o zwiększenie szans ludzi młodych na mobilność na rynku wewnętrznym, która jest uznawana za najmniej wykorzystywany potencjał w walce z bezrobociem w UE;
10. zaleca, by kontynuować Inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych w okresie po 2016 r. w celu dalszego zwalczania bezrobocia młodzieży oraz by poddać ten środek pogłębionej analizie funkcjonowania, która umożliwi wprowadzenie poprawek niezbędnych do zwiększenia jego skuteczności;
11. zwraca się do Komisji o zapewnienie pełnego osiągnięcia celów szczegółowych programów EFS związanych z głównymi celami strategii „Europa 2020” oraz budżetem w wysokości 20 % EFS na wydatki na włączenie społeczne przez ścisłe monitorowanie prawidłowego wdrażania zaplanowanych działań;
12. podkreśla potrzebę zwrócenia większej uwagi na kwestie społeczne oraz kwestie zatrudnienia, szkoleń i administracji publicznej w zaleceniach dla poszczególnych krajów oraz wzywa państwa członkowskie, by lepiej ukierunkowały inwestycje z EFS oraz europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w odniesieniu do tych kwestii;
13. ubolewa, że nie poczyniono postępów w osiąganiu celów strategii „Europa 2020” w obszarze zatrudnienia i walki z ubóstwem; w szczególności z niepokojem odnotowuje, że najgorsze wyniki uzyskały regiony słabiej rozwinięte lub będące w okresie przejściowym;
14. podkreśla, że fundusze UE powinny być wykorzystywane nie tylko do osiągania celów strategii „Europa 2020”, lecz również do bardziej strukturalnych usprawnień i inwestycji w gospodarkę realną; podkreśla, że należy przeprowadzić ocenę pokazującą w ujęciu ilościowym efektywność i skuteczność wkładu funduszy już zainwestowanych, zwłaszcza w odniesieniu do ich wpływu na tworzenie miejsc pracy;
15. podkreśla, że europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne stanowią dla UE ogromną szansę na finansowanie większej liczby projektów badawczo-rozwojowych stanowiących obszar, w którym mamy wiele do nadrobienia oraz który miałby wpływ na tworzenie wysokiej jakości i trwałych miejsc pracy; wzywa Komisję do wspierania roli europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w promowaniu badań i innowacji w mikroprzedsiębiorstwach oraz małych i średnich przedsiębiorstwach;
16. zaleca Komisji, by angażowała się aktywnie za pośrednictwem europejskich funduszy

strukturalnych i inwestycyjnych w tworzenie miejsc pracy w niskoemisyjnym otoczeniu gospodarczym o mniejszej emisji zanieczyszczeń;

17. wzywa do dalszych inwestycji z funduszy strukturalnych w regionach będących w okresie przejściowym, aby nie zaprzepaścić efektów już podjętych środków i działań;
18. podkreśla, że aktywne angażowanie partnerów społecznych i innych odpowiednich podmiotów społeczeństwa obywatelskiego ułatwia zdecydowanie pomyślne osiągnięcie celów umów o partnerstwie i programów operacyjnych zarówno w procesie opracowywania, jak i wdrażania projektów do realizacji; opowiada się za większym zaangażowaniem partnerów społecznych w grupie wysokiego szczebla skupiającej niezależnych ekspertów odpowiedzialnych za monitorowanie uproszczenia europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych dla ich beneficjentów;
19. wyraża zadowolenie, że umowy o partnerstwie obejmują koordynację oraz synergie między EFS a innymi europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi, innymi programami unijnymi (EaSI, Europejskim Funduszem Pomocy Najbardziej Potrzebującym, EFG, Erasmus+, Life+ i „Horyzont 2020”), a także instrumentami krajowymi; zwraca uwagę, że sam EFS nie może rozwiązać złożonych problemów dotyczących rynku pracy, kształcenia i polityki społecznej, a ponadto podkreśla, że mimo spodziewanego wzrostu gospodarczego poziom zatrudnienia w Europie ma pozostać niższy niż w 2008 r.; nalega zatem, by Komisja i państwa członkowskie zapewniły całościową koordynację i komplementarność między różnymi instrumentami, aby uniknąć powielania działań, osiągnąć skuteczne i efektywne inwestycje oraz lepsze wyniki;
20. ponadto wzywa Komisję, by dążyła do zharmonizowania definicji i przepisów, aby zapewnić większą spójność między poszczególnymi funduszami i instrumentami;
21. zauważa, że bardzo rzadko środki wspierane z EFS generują dochody bezpośrednio i że w związku z tym dotacje są odpowiednim narzędziem ich wdrażania, za to niektóre instrumenty finansowe, takie jak pożyczki i gwarancje, mogłyby być użytecznym narzędziem uzupełniającym niektóre interwencje z EFS i zapewniającym możliwy efekt dźwigni;
22. podkreśla, jak ważne jest zwiększenie atrakcyjności inwestycji EFS w oczach beneficjentów przez stosowanie opcji kosztów uproszczonych, i z zadowoleniem przyjmuje zwiększenie objętych tymi opcjami kwot przewidzianych na lata 2014–2020 z 7 % do 35 %; apeluje do Komisji o dalsze dążenie do większego wykorzystania opcji uproszczonych; wzywa państwa członkowskie do ograniczenia przeszkód administracyjnych w celu skuteczniejszego wykorzystania EFS;
23. apeluje do Komisji o większe uproszczenia dla beneficjentów oraz bardziej precyzyjnie ukierunkowane działania, aby osiągnąć cele z uwzględnieniem szczególnych potrzeb i specyfiki poszczególnych państw członkowskich; ponadto wzywa państwa członkowskie do podjęcia wysiłków w tym obszarze;
24. podkreśla potrzebę zagwarantowania dostatecznych zdolności administracyjnych przed realizacją inwestycji, mając na uwadze, że większe fundusze unijne nie oznaczają większego wzrostu; zauważa, że osiągnięto punkt, w którym zwroty z inwestycji zaczynają maleć, a dodatkowe środki nie prowadzą do większego wzrostu;

25. zaleca, by Komisja opracowała i stworzyła przyjazny dla użytkownika portal z krótkim opisem wszystkich możliwości finansowania na szczeblu UE oraz z linkami do stron internetowych poszczególnych programów;
26. wzywa Komisję i państwa członkowskie do dopilnowania, by zasoby przeznaczone na pomoc techniczną z inicjatywy Komisji koncentrowały się wyłącznie na wspieraniu usuwania różnych przeszkód we wdrażaniu EFS i Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych oraz na zwiększeniu efektywności i skuteczności wykorzystania inwestycji w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, w tym przez poprawę stopnia absorpcji, a także na pomyślnym spełnieniu pozostałych warunków wstępnych; podkreśla znaczenie walki z marnotrawieniem funduszy UE oraz z nadzieją oczekuje na rezultaty reformy funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, a zwłaszcza warunków wstępnych;
27. wzywa Komisję, by uważnie przeanalizowała rzeczywisty wpływ inwestycji z funduszy UE w poprzednim okresie programowania oraz by opracowała wnioski dotyczące pozytywnych i negatywnych wyników umów o partnerstwie i programów operacyjnych; zauważa, że to samo należałoby zrobić w odniesieniu do następnego okresu programowania; jest zdania, że konieczny jest portal z danymi statystycznymi dotyczącymi projektów już zatwierdzonych, aby uniknąć fragmentarycznych informacji.

**WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO
W KOMISJI OPINIODAWCZEJ**

Data przyjęcia	12.10.2016
Wynik głosowania końcowego	+: 43 -: 2 0: 7
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Laura Agea, Guillaume Balas, Brando Benifei, Mara Bizzotto, Vilija Blinkevičiūtė, Enrique Calvet Chambon, David Casa, Ole Christensen, Martina Dlabajová, Lampros Fountoulis, Elena Gentile, Arne Gericke, Marian Harkin, Czesław Hoc, Danuta Jazłowiecka, Agnes Jongerius, Rina Ronja Kari, Jan Keller, Ádám Kósa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Javi López, Morten Løkkegaard, Thomas Mann, Dominique Martin, Anthea McIntyre, Elisabeth Morin-Chartier, Emilian Pavel, João Pimenta Lopes, Georgi Pirinski, Marek Plura, Terry Reintke, Anne Sander, Sven Schulze, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Romana Tomc, Yana Toom, Ulrike Trebesius, Marita Ulvskog, Renate Weber, Tatjana Ždanoka, Jana Žitňanská
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Deirdre Clune, Tania González Peñas, Dieter-Lebrecht Koch, Neoklis Sylikiotis, Flavio Zanonato
Zastępcy (art. 200 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	Raymond Finch

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W KOMISJI OPINIODAWCZEJ W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO

43	+
ALDE	Enrique Calvet Chambon, Martina Dlabajová, Marian Harkin, Morten Løkkegaard, Yana Toom, Renate Weber
EFDD	Laura Agea
GUE/NGL	Tania González Peñas, Rina Ronja Kari, João Pimenta Lopes, Neoklis Sylikiotis
Green/EFA	Jean Lambert, Terry Reintke, Tatjana Zdanoka
PPE	David Casa, Deirdre Clune, Danuta Jazłowiecka, Dieter-Lebrecht Koch, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Ádám Kósa, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Marek Plura, Anne Sander, Sven Schulze, Romana Tomc
S&D	Guillaume Balas, Brando Benifei, Vilija Blinkevičiūtė, Ole Christensen, Elena Gentile, Agnes Jongerius, Jan Keller, Javi López, Emilian Pavel, Georgi Pirinski, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Marita Ulvskog, Flavio Zanonato

2	-
EFDD	Raymond Finch
NI	Lampros Fountoulis

7	0
ECR	Arne Gericke, Czesław Hoc, Anthea McIntyre, Ulrike Trebesius, Jana Žitňanská, Mara Bizzotto
ENF	Dominique Martin

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymali się

11.10.2016

OPINIA KOMISJI BUDŻETOWEJ

dla Komisji Rozwoju Regionalnego

w sprawie inwestycji na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego – maksymalizowanie wkładu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych: ocena sprawozdania zgodnie z art. 16 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów (2016/2148(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Daniele Viotti

WSKAZÓWKI

Komisja Budżetowa zwraca się do Komisji Rozwoju Regionalnego, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. jest zaniepokojony opóźnieniami w przyjmowaniu programów operacyjnych i wyznaczaniu instytucji zarządzających, płatniczych i certyfikujących w ramach polityki spójności, co doprowadziło do powolnego rozpoczynania się projektów i wyjątkowo niskiego wskaźnika absorpcji środków polityki spójności w pierwszych trzech latach bieżącego okresu programowania; uważa, że należy poczynić wszelkie możliwe wysiłki na rzecz zagwarantowania, by nowe programy rozpoczynały się bez opóźnień na początku każdego okresu programowania i apeluje w tym kontekście o osiągnięcie na czas porozumienia w sprawie kolejnych wieloletnich ram finansowych (WRF);
2. wskazuje na wysokie ryzyko nagromadzenia wniosków o płatności w ramach działu 1B w drugiej połowie obowiązywania aktualnych WRF i wzywa do przeznaczania przez kolejne lata do zakończenia bieżącej perspektywy finansowej wystarczających środków na płatności, aby zapobiec powstaniu nowych zaległości w nieuregulowanych rachunkach; podkreśla, że w tym celu niezbędne jest, aby trzy instytucje UE opracowały i uzgodniły wspólny plan płatności na lata 2016–2020 przewidujący jasną strategię, by można było spełnić wszystkie potrzeby w zakresie płatności do końca obowiązywania aktualnych WRF;
3. odnotowuje udział europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych we wspieraniu realizacji zaleceń dla poszczególnych krajów; podkreśla, że art. 23 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów powinien być stosowany jedynie w ostateczności oraz że Parlament musi być w pełni zaangażowany od wczesnych etapów; odnotowuje w tym kontekście wnioski Komisji dotyczące ustanowienia Programu wspierania reform strukturalnych, który będzie częściowo finansowany przez przesunięcie do programu środków przeznaczonych na pomoc techniczną;

4. podkreśla, że w obecnych WRF położony jest większy nacisk na wyniki europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych; uważa, że następne ramy wykonania w kolejnej perspektywie powinny opierać się na wynikach dokładnej oceny funkcjonowania obowiązujących uzgodnień;
5. stwierdza, że znaczną poprawę w zakresie wykonania i skuteczności budżetu UE można uzyskać poprzez uproszczenie europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych zarówno z myślą o beneficjentach, jak i instytucjach zarządzających, w tym w zakresie stosowania (udzielanie zamówień publicznych), realizacji (zarządzanie projektem) i kontroli (audyty w trakcie realizacji projektu i po jej zakończeniu); wzywa Komisję, aby zachęciła Grupę Ekspertów Wysokiego Szczebla, by ta w swych pracach obrała nowatorski kierunek i poszukiwała niekonwencjonalnych rozwiązań, zamiast skupiania się na ograniczeniach;
6. zauważa, że w obecnych WRF instrumenty finansowe odgrywają większą rolę jako forma finansowania uzupełniająca subsydia i dotacje; uważa jednak, że nie powinny one zastąpić dotacji jako podstawowego narzędzia europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych; podkreśla, że ich wdrożenie musi być skuteczne, przejrzyste i zawsze podlegać pełnej kontroli parlamentarnej, bez uszczerbku dla jedności budżetu UE;
7. oczekuje, że Komisja przedstawi Parlamentowi w jak najkrótszym terminie szczegółową ocenę komplementarności, dodatkowości i synergii osiągniętych do tej pory między europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi a EFIS, oraz wzywa do podjęcia działań w celu zapewnienia pełnej spójności i synergii między europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi a innymi instrumentami UE;
8. wyraża zadowolenie ze znaczących postępów i wyników osiągniętych w ramach dotychczasowej działalności Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych; uważa, że przegląd rozporządzenia w sprawie EFIS stworzy możliwość dodatkowego ulepszenia wydajności tego funduszu, między innymi poprzez: zapewnienie nieuczestniczącym regionom pomocy technicznej w terenie w celu podjęcia przez nie działań na rzecz ożywienia regionalnie zrównoważonego popytu i pobudzenia działań projektowych, kompleksowe wytyczne dla instytucji zarządzających dotyczące łączenia środków Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych z wspólnymi i bezpośrednimi instrumentami zarządzania, przyspieszone utworzenie platform inwestycyjnych w państwach członkowskich stwarzających możliwość łączenia środków publicznych z finansowaniem prywatnym, zrównoważenie inwestycji sektorowych, zwłaszcza tam, gdzie występuje największa luka inwestycyjna – w przypadku innowacji i infrastruktury cyfrowej, wyższy profil ryzyka zatwierdzonych projektów inwestycyjnych, oraz kompleksowe dane i informacje o sytuacji segmentu funduszu przeznaczonego dla MŚP, w tym również o wykorzystywaniu produktów finansowych przez MŚP;
9. podkreśla, że odpowiednia odpowiedź na migrację stała się jednym z podstawowych wyzwań dla Europy; wskazuje na wkład, jaki mogą wnieść europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne w tym kontekście, przy czym należy tu zasadniczo uwzględnić ograniczone zasoby finansowe budżetu UE; zachęca państwa członkowskie do wykorzystywania środków polityki spójności do wspierania integracji osób ubiegających się o azyl i uchodźców w społeczeństwie; wzywa Komisję, aby w tym celu umożliwiła, w razie potrzeby, szybką zmianę programów operacyjnych;

10. zwraca się do Komisji o informowanie władzy budżetowej o możliwych budżetowych konsekwencjach Brexitu dla europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w UE-27 w ramach bieżącego okresu programowania.

**WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO
W KOMISJI OPINIODAWCZEJ**

Data przyjęcia	11.10.2016
Wynik głosowania końcowego	+: 29 -: 5 0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Nedzhmi Ali, Jonathan Arnott, Jean Arthuis, Richard Ashworth, Reimer Böge, Lefteris Christoforou, Jean-Paul Denanot, Gérard Deprez, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazabal Rubial, Jens Geier, Esteban González Pons, Ingeborg Gräßle, Iris Hoffmann, Monika Hohlmeier, Bernd Kölmel, Zbigniew Kuźmiuk, Vladimír Maňka, Ernest Maragall, Siegfried Mureşan, Jan Olbrycht, Urmas Paet, Paul Rübig, Petri Sarvamaa, Patricija Šulin, Eleftherios Synadinos, Isabelle Thomas, Inese Vaidere, Daniele Viotti, Auke Zijlstra
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Derek Vaughan
Zastępcy (art. 200 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	Daniela Aiuto, Edouard Ferrand, Afzal Khan

12.10.2016

OPINIA KOMISJI TRANSPORTU I TURYSTYKI

dla Komisji Rozwoju Regionalnego

w sprawie inwestycji na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego – maksymalizowanie wkładu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych: ocena sprawozdania na mocy art. 16 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów (2016/2148(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Kosma Złotowski

WSKAZÓWKI

Komisja Transportu i Turystyki zwraca się do Komisji Rozwoju Regionalnego, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. odnotowuje znaczący wkład europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w budowę nowoczesnej, wydajnej, niskoemisyjnej i bezpiecznej europejskiej sieci transportu; podkreśla konieczność zapewnienia komplementarności i większej synergii we wdrażaniu funduszy UE w celu wspierania finansowania skumulowanego i zwiększenia efektu dźwigni instrumentów finansowych UE w sektorze transportu; zauważa potrzebę wzmocnienia wysiłków i utworzenia wspólnych komitetów monitorujących z myślą o wzmocnieniu synergii między europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi, instrumentem „Łącząc Europę”, Europejskim Funduszem na rzecz Inwestycji Strategicznych a programem „Horyzont 2020” w sektorze transportu; zwraca uwagę na potrzebę uwzględniania różnych potrzeb państw członkowskich i regionów w ramach różnych funduszy i sieci;
2. podkreśla, że europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne stały się głównym, a w krajach szczególnie dotkniętych kryzysem – ważnym źródłem inwestycji, a tym samym zostały nie tylko kluczowym instrumentem eliminowania rozbieżności w infrastrukturze transportowej na szczeblu regionalnym i krajowym w celu wspierania spójności społecznej i terytorialnej, lecz także podstawową dźwignią umożliwiającą podtrzymanie działalności gospodarczej i zatrudnienia w sektorach transportu i turystyki; podkreśla, że współfinansowanie projektów w zakresie infrastruktury transportowej powinno być nastawione na zmniejszanie liczby wypadków drogowych i minimalizowanie kosztów zewnętrznych;
3. podkreśla znaczenie uczestnictwa obywateli, przejrzystości i stabilności krajowych

generalnych planów transportowych, jak również planów zrównoważonej mobilności miejskiej oraz ich koordynacji na poziomie krajowym i unijnym, szczególnie między sąsiadującymi państwami członkowskimi, dla ukończenia planów transportu transgranicznego i brakujących odcinków transgranicznych oraz ustanowienia spójnej wizji rozwoju poszczególnych środków transportu; zwraca się do państw członkowskich o lepsze koordynowanie swoich planów w zakresie transportu krajowego z celami i terminami w zakresie TEN-T; wzywa Komisję do wprowadzenia specjalnego mechanizmu zwiększającego koordynację między planami europejskim a planami krajowymi;

4. podkreśla potrzebę wykorzystania europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, w połączeniu z instrumentem „Łącząc Europę” i Europejskim Funduszem na rzecz Inwestycji Strategicznych, po to, aby uzupełnić luki i usunąć istniejące pomiędzy ukończonymi projektami infrastrukturalnymi niedobory przepustowości, które działają hamująco na poprawę spójności gospodarczej i społecznej, zwłaszcza w regionach transgranicznych i najbardziej oddalonych określonych w art. 349 TFUE, w tym w przypadku regionalnych transgranicznych połączeń kolejowych, które zostały rozebrane lub są nieużywane (przypadek brakujących połączeń); przypomina, że europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne mogą zostać wykorzystane na potrzeby inwestycji w dziedzinie inteligentnej mobilności i inteligentnych systemów transportowych (ITS), a w szczególności w obszarze zrównoważonego transportu publicznego w miastach i regionach;
5. zauważa szczególną potrzebę zmaksymalizowania wkładu funduszy strukturalnych w realizację założeń Agendy Miejskiej UE; wzywa Komisję, aby przeznaczyła odpowiednie środki na wsparcie planów zrównoważonej mobilności miejskiej i projektów na rzecz zrównoważonego, dostępnego, bezpiecznego i intermodalnego transportu publicznego oraz na rzecz takich terminali transportowych; podkreśla znaczenie zintegrowanych inwestycji terytorialnych dla budowy szerokiej, efektywnej energetycznie i przyjaznej pasażerom sieci transportu publicznego;
6. zauważa potrzebę zapewnienia technicznego, profesjonalnego i praktycznego wsparcia państwom członkowskim, regionom i miejscowościom przy sporządzaniu wniosków o finansowanie, na etapie planowania i podczas realizacji najbardziej kapitałochłonnych projektów infrastrukturalnych, aby zagwarantować optymalną jakość i koszty w celu zaradzenia brakowi wiedzy fachowej w państwach członkowskich; zauważa, że należy poprawić stan wiedzy w państwach członkowskich na temat instrumentów finansowych UE i związanych z nimi procedur składania wniosków, przy czym należy to zrobić z pomocą Komisji, aby fundusze były rozdzielane na zasadzie równości i skutecznie; docenia efekty istnienia instrumentu JASPERS i przypomina, że niewłaściwe planowanie inwestycji jest przyczyną znaczących opóźnień w realizacji projektów i nieefektywnego wykorzystania środków;
7. przypomina, że ukończenie sieci bazowej TEN-T stanowi priorytet europejskiej polityki transportowej, a fundusze strukturalne i inwestycyjne stanowią bardzo ważne narzędzie realizacji tego projektu; podkreśla potrzebę wykorzystania potencjału europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych na rzecz połączenia potencjału sieci bazowej i sieci kompleksowej TEN-T z regionalną i lokalną infrastrukturą transportową; uznaje znaczenie Funduszu Spójności dla ulepszenia infrastruktury i łączalności w Europie i

nalega, aby fundusz ten został zachowany w nowych ramach finansowych na okres po 2020 r.;

8. wzywa Komisję do uwzględnienia podstawowej charakterystyki długoterminowych inwestycji w infrastrukturę transportową; podkreśla, że inwestycje w zrównoważoną infrastrukturę transportową wymagają znacznego wkładu publicznego i mogą być mniej atrakcyjne dla sektora prywatnego z powodu zbyt małego zysku lub niepewnego poziomu zwrotu z inwestycji;
9. przypomina, że środki przeznaczone na sfinansowanie instrumentu „Łącząc Europę” zostały poważnie uszczuplone w celu dokapitalizowania Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych; przypomina, że transport pozostaje jednym z podstawowych priorytetów Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych, i wzywa do wykorzystania tych środków na finansowanie zrównoważonych projektów infrastruktury transportowej, ze szczególnym uwzględnieniem infrastruktury kolejowej; zdecydowanie domaga się, by zredukowane środki instrumentu „Łącząc Europę” (CEF), z których finansowany jest program EFIS, zostały przywrócone w ramach rewizji wieloletnich ram finansowych; zwraca uwagę na możliwość łączenia instrumentów finansowych Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych z europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi w ramach pojedynczych projektów;
10. zaznacza, że multimodalność transportu powinna być istotnym elementem przy ocenie projektów infrastrukturalnych finansowanych z funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, jednak nie powinna być ona jedynym kryterium oceny zgłaszanych projektów, szczególnie w przypadku państw członkowskich o większych potrzebach inwestycyjnych w zakresie infrastruktury transportowej;
11. podkreśla, że finansowanie w ramach polityki spójności, tworzenie miejsc pracy, zrównoważony rozwój i wdrażanie innowacyjnych technologii jest niezwykle ważne dla budowy i rozwoju infrastruktury transportowej w krajach Europy Środkowej i Wschodniej oraz w innych krajach, zwłaszcza w mniej rozwiniętych regionach Europy; wzywa do zabezpieczenia niezbędnych zasobów, do utrzymania poziomu finansowania w następnych wieloletnich ramach finansowych oraz do utrzymania wsparcia dla projektów w zakresie połączeń wzajemnych i projektów inwestycyjnych w dziedzinie modernizacji dróg, linii kolejowych i żeglownych dróg wodnych;
12. przypomina, że europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne oraz instrument „Łącząc Europę” są kluczowe dla rozwoju infrastruktury transportowej w regionach nadmorskich, w szczególności w regionach najbardziej oddalonych, gdyż przeznaczone są na zaradzenie brakowi połączeń morskich między regionami wyspiarskimi a rynkiem wewnętrznym; w związku z powyższym podkreśla znaczenie zapewnienia środków na rozwój „autostrad morskich” i infrastruktury morskiej;
13. wzywa do zwiększenia wysiłków na rzecz ograniczenia marnotrawstwa i efektywniejszego wydatkowania europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w obszarze infrastruktury lotniczej;
14. zauważa znaczące dysproporcje w poziomie rozwoju i zakresie wykorzystania transportu śródlądowego w państwach członkowskich; podkreśla potrzebę wykorzystania europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych do zniwelowania tych różnic;

15. zauważa istniejące istotne bariery administracyjne w dostępie do europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, szczególnie w przypadku MŚP; podkreśla, że dzięki wyłączeniu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych z zasad pomocy państwa MŚP i lokalne przedsiębiorstwa, które napotykały istotne bariery administracyjne, będą miały zdecydowanie łatwiejszy dostęp do europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych; podkreśla, że fundusze strukturalne i inwestycyjne są szczególnie istotne z punktu widzenia ułatwiania małych i średnich inwestycji infrastrukturalnych o charakterze lokalnym i regionalnym, które są ważne dla obywateli w codziennym życiu; wzywa do większej elastyczności przy projektowaniu wytycznych i ocenie zrealizowanych projektów infrastrukturalnych finansowanych z tego źródła; wzywa do większej elastyczności w odniesieniu do ukierunkowania tematycznego, na bazie którego ustanowiono priorytety inwestycyjne europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, biorąc pod uwagę fakt, że takie ukierunkowanie tematyczne nie powinno ograniczać inwestycji władz lokalnych wyłącznie do infrastruktury transportowej; podkreśla, że należy wprowadzić konkretne środki w celu uproszczenia formalności administracyjnych;
16. podkreśla potrzebę wspierania cyfryzacji systemu transportu i z tego względu wskazuje na znaczenie zapewnienia środków na rzecz MŚP;
17. podkreśla fakt, że ukierunkowanie tematyczne, na bazie którego ustanowiono priorytety inwestycyjne europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, może ograniczyć zdolności lokalnych władz do inwestowania w infrastrukturę transportową, zwłaszcza w regionach lepiej rozwiniętych, gdzie co najmniej 80 % kwoty środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) na poziomie krajowym ma być przeznaczona na co najmniej dwa cele tematyczne 1, 2, 3 i 4 wspólnych ram strategicznych; w związku z tym wzywa Komisję, aby zapewniła regionom większą elastyczność w zakresie podejmowania decyzji, na jakich priorytetach pragną się skupić; podkreśla, że cel 7 wspólnych ram strategicznych („promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszych infrastruktur sieciowych”) powinien zostać uwzględniony jako kluczowe działanie EFRR;
18. uważa, że państwa doświadczające trudności gospodarczych mają wiele problemów ze współfinansowaniem projektów europejskich z racji ścisłego przestrzegania paktu stabilności i wzrostu przy obliczaniu deficytu publicznego; domaga się, aby przy obliczaniu deficytu publicznego Komisja wykazała większą elastyczność, oceniając krajowe inwestycje we współfinansowanie zobowiązań na rzecz realizacji europejskich projektów w dziedzinie TEN-T;
19. domaga się lepszego przekazywania informacji i lepszej współpracy z państwami członkowskimi w celu konsolidacji zdolności administracyjnych europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, tak by organy administracji na szczeblu lokalnym i krajowym zarządzały tymi funduszami w jak najskuteczniejszy sposób;
20. apeluje o szersze włączenie władz lokalnych i regionalnych, a także partnerów społecznych w sektorze transportu, w proces projektowania krajowych generalnych i centralnych planów transportowych oraz rozdziału środków na projekty infrastrukturalne, zwłaszcza w regionach transgranicznych;
21. proponuje wprowadzenie w semestrze europejskim rozdziału dotyczącego kontroli

spójności inwestycji krajowych w infrastruktury transportowe z celami określonymi w ramach TEN-T;

22. jest zdania, że należy określić wskaźniki, które zapewnią sprawiedliwą dystrybucję europejskich funduszy, z uwzględnieniem szczególnych potrzeb terytorialnych; przypomina, że tylko europejska współpraca terytorialna i inteligentny podział funduszy mogą przyczynić się do pomyślnego rozwoju transportu.

**WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO
W KOMISJI OPINIODAWCZEJ**

Data przyjęcia	11.10.2016
Wynik głosowania końcowego	+: 40 -: 4 0: 1
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Daniela Aiuto, Lucy Anderson, Marie-Christine Arnautu, Inés Ayala Sender, Georges Bach, Izaskun Bilbao Barandica, Deirdre Clune, Michael Cramer, Luis de Grandes Pascual, Andor Deli, Karima Delli, Isabella De Monte, Jacqueline Foster, Dieter-Lebrecht Koch, Merja Kyllönen, Miltiadis Kyrkos, Bogusław Liberadzki, Peter Lundgren, Marian-Jean Marinescu, Georg Mayer, Gesine Meissner, Cláudia Monteiro de Aguiar, Renaud Muselier, Markus Pieper, Salvatore Domenico Pogliese, Tomasz Piotr Poręba, Gabriele Preuß, Christine Revault D'Allonnes Bonnefoy, Dominique Riquet, Massimiliano Salini, David-Maria Sassoli, Claudia Schmidt, Jill Seymour, Claudia Țapardel, Keith Taylor, Pavel Telička, Wim van de Camp, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Roberts Zīle, Kosma Złotowski, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Knut Fleckenstein, Maria Grapini
Zastępcy (art. 200 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	Olle Ludvigsson

14.10.2016

OPINIA KOMISJI ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

dla Komisji Rozwoju Regionalnego

w sprawie inwestycji na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego – maksymalizowanie wkładu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych: ocena sprawozdania na mocy art. 16 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów (2016/2148(INI))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Viorica Dăncilă

WSKAZÓWKI

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi zwraca się do Komisji Rozwoju Regionalnego, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. przyjmuje do wiadomości komunikat Komisji dotyczący negocjacji w sprawie umów partnerstwa i programów operacyjnych, zgodnie z wymogiem zawartym w art. 16 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów;
2. uważa, że europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne, które obejmują Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), są kluczowymi narzędziami inwestycji i powinny być głównymi instrumentami finansowymi przeznaczonymi na dalszy rozwój obszarów wiejskich w wielu państwach członkowskich; przypomina, że komplementarność i dodatkowość tych funduszy jest kluczowa dla stworzenia warunków powstawania miejsc pracy i zapewnienia wzrostu gospodarczego na obszarach wiejskich; podkreśla, że program POSEI jest głównym motorem tworzenia miejsc pracy związanych bezpośrednio lub pośrednio z rolnictwem w przypadku regionów najbardziej oddalonych, i opowiada się za zdecydowaniem za dostosowaniem budżetu tego programu, tak by stanowił on odpowiedź na specyfikę i ograniczenia tych regionów, w myśl postanowień zawartych w art. 349 TFUE;
3. pragnie podkreślić znaczenie właściwego uwzględnienia potrzeb rozwojowych obszarów wiejskich w umowach partnerstwa, a także przełożenia postanowień umów partnerstwa w tej dziedzinie na poszczególne programy operacyjne polityki spójności;
4. jest zdania, że obszary wiejskie, a w szczególności obszary najsłabiej rozwinięte, mogą w istotny sposób przyczynić się do zwiększenia zatrudnienia i ograniczenia ubóstwa dzięki pobudzeniu inwestycji w innowację i edukację oraz zwiększeniu konkurencyjności tych

obszarów, a w konsekwencji zagwarantowaniu wymiany pokoleniowej; uważa zatem, że w trosce o zapewnienie wzrostu gospodarczego na obszarach wiejskich trzeba uniknąć wszelkiego obniżenia lub zamrożenia środków finansowych przeznaczonych dla tych obszarów; nie zgadza się na jakiegokolwiek zamrożenie czy obniżenie pomocy z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych stosowane jako środek przymusu w razie nieosiągnięcia docelowych poziomów deficytu, podejmowany bez uwzględnienia skutków społeczno-gospodarczych tych działań;

5. podkreśla, że europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne powinny przyczyniać się do rozwoju infrastruktury na obszarach wiejskich, a w szczególności do wspierania upowszechniania sieci szerokopasmowych, rozwoju i modernizacji sektora rolno-spożywczego, a także poprawy dostępu MŚP działających w tym sektorze do finansowania; jest zdania, że wiele z aktualnych instrumentów WPR powinno być wykorzystywanych w celu pomyślnego i skutecznego wdrożenia ukierunkowanych inwestycji;
6. podkreśla rolę rolnictwa w generowaniu miejsc pracy oraz w ochronie krajobrazów wiejskich;
7. podkreśla, że nowy EFRROW opiera się na poprzednich okresach programowania, zapewniając elastyczność w celu lepszego zaspokojenia szczególnych potrzeb terytorialnych oraz rozszerzając zakres celów do sześciu unijnych priorytetów rozwoju obszarów wiejskich podzielonych na 18 obszarów docelowych, z których każdy przyczynia się do osiągnięcia trzech przekrojowych celów – innowacji, łagodzenia zmian środowiska i klimatu oraz dostosowania się do nich; podkreśla, że promowanie innowacji technicznych i społecznych w przyszłych okresach finansowania jest kluczem do zrównoważonego i konkurencyjnego rolnictwa europejskiego; podkreśla również, że europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne powinny być ukierunkowane przede wszystkim na inwestycje, które sprzyjają pobudzaniu cyklu koniunkturalnego;
8. przypomina o znaczącym wkładzie EFRROW w ochronę klimatu oraz o celu polegającym na przeznaczaniu przynajmniej 20 % budżetu UE na działania w dziedzinie klimatu;
9. podkreśla znaczenie EFRROW dla mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw;
10. zwraca uwagę, że budżet przeznaczony początkowo na obecny okres programowania w ramach drugiego filaru wynosił 99,6 mld EUR, co oznacza rzeczywisty poważny spadek w porównaniu z poprzednim okresem; podkreśla wartość dodaną finansowania z wielu funduszy i zwraca uwagę na potrzebę harmonizacji przepisów dotyczących synergii między funduszami;
11. jest zaniepokojony długotrwałym procesem przyjmowania programów rozwoju obszarów wiejskich; oczekuje, że Komisja, państwa członkowskie i regiony wyciągną wnioski z tego procesu w celu zapobieżenia podobnym opóźnieniom w przyszłości; zwraca uwagę na fakt, że opóźnienia w przyjmowaniu programów rozwoju obszarów wiejskich oraz w przyznawaniu płatności rolnikom przyczyniają się do pogłębienia kryzysu w sektorze rolnym, w związku z czym wzywa Komisję i państwa członkowskie do wprowadzenia środków przejściowych, aby zapewnić rolnikom dostęp do finansowania;

12. wskazuje, że opóźnienie w przyjęciu programu rozwoju obszarów wiejskich spowodowało nieuniknione opóźnienie publikacji dokumentów dotyczących konkretnych środków i środków szczegółowych, co z kolei było przyczyną znacznych utrudnień dla rolników;
13. utrzymuje, że jedną z przyczyn takich opóźnień jest fakt, iż programy rozwoju obszarów wiejskich – ze względu na konieczność uwzględniania szeregu poziomów i różnych stopni uszczegółowienia – opracowywane są w formie nadmiernie rozdrobnionej, co jest źródłem dodatkowej pracy na etapie praktycznego zarządzania wsparciem oraz jest niezgodne z oczekiwanymi celami uproszczenia i jasności przepisów;
14. uważa, że priorytet w ramach programu rozwoju obszarów wiejskich należy nadać proponowanym projektom mającym bezpośredni wpływ na rozwój tych obszarów przy jednoczesnym dopilnowaniu, aby program ten nie obejmował projektów, które – choć są przeznaczone dla obszarów wiejskich – można włączyć do innych programów europejskich;
15. ponownie podkreśla istotną rolę, jaką w środowisku wiejskim odgrywają ludzie młodzi i kobiety; wyraża ubolewanie, że kobiety kierują średnio jedynie 28 % gospodarstw rolnych w Europie, podczas gdy przedsiębiorczość kobiet stanowi ważny filar zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich pod względem społecznym, gospodarczym i środowiskowym; zwraca uwagę, że w szczególności na obszarach wiejskich kobiety i młodzież należą do grup o najbardziej niestabilnej sytuacji, charakteryzujących się wysokim poziomem bezrobocia; podkreśla znaczenie programów rozwoju obszarów wiejskich dla wspierania zatrudnienia w rolnictwie, szczególnie pod kątem tworzenia miejsc pracy wysokiej jakości dla osób młodych i kobiet; zwraca się do Komisji o wspieranie dostępu kobiet na obszarach wiejskich do rynku pracy i o zachęcanie ich do wchodzenia na ten rynek, jako priorytet w przyszłej polityce na rzecz rozwoju; apeluje do państw członkowskich o pełne włączenie i promowanie wymiaru płci przy wdrażaniu programów rozwoju obszarów wiejskich oraz o zwrócenie szczególnej uwagi na projekty służące integracji ludzi młodych, w celu zachęcania ich do zawodowego zajmowania się rolnictwem i umożliwienia zmiany pokoleniowej;
16. przypomina, że obszary wiejskie w UE borykają się z szeregiem długotrwałych problemów: wyludnianiem, starzeniem się ludności nadal je zamieszkującej, brakiem świadczeń socjalnych oraz innymi problemami społeczno-gospodarczymi, które powinny stanowić główny priorytet w europejskiej polityce spójności finansowanej z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych;
17. wyraża zadowolenie, że państwa członkowskie i regiony przeznaczają więcej funduszy na środki ochrony środowiska oraz inwestycje majątkowe służące poprawie konkurencyjności oraz zrównoważonemu rozwojowi obszarów wiejskich; oczekuje, że środki te wraz z usługami, które podmioty zarządzające obszarami wiejskimi świadczą na rzecz polityki w dziedzinie klimatu i strategii na rzecz różnorodności biologicznej, wywrą długotrwały wpływ oraz będą stanowiły znaczącą dźwignię gospodarczą, co poprawi skuteczne stosowanie zasady dodatkowości poszczególnych funduszy; podkreśla znaczenie wprowadzenia instrumentu zarządzania ryzykiem w ramach EFRROW i zwraca się do państw członkowskich, by wspierały tworzenie funduszy wspólnego inwestowania i składek ubezpieczeniowych w celu wyeliminowania sytuacji narażenia w sektorze

rolnym; zwraca ponadto uwagę, że zapewnienie długotrwałej produktywności, a co za tym idzie długotrwałej konkurencyjności, jest w dużym stopniu uzależnione od inwestycji w aspekty środowiskowe rolnictwa oraz od zrównoważonego gospodarowania glebą, wodą i różnorodnością biologiczną, takie jak zapobieganie erozji gleby, skuteczny obieg składników pokarmowych, optymalne zapylenie, tworzenie wierzchniej warstwy gleby oraz wzmacnianie odporności na zmianę klimatu poprzez integrację agro-leśnictwa i zrównoważonej gospodarki leśnej, jak również dalsze rozwijanie silnej biogospodarki; zwraca uwagę, że rolnicy są w mniejszym stopniu zdolni do samodzielnego inwestowania w tego rodzaju środki, jako że ich dochody kurczą się w obecnej sytuacji gospodarczej, co sprawia, że finansowanie przez UE i państwa członkowskie ma podstawowe znaczenie dla sprostania piętrzącym się wyzwaniom, takim jak przyszła produktywność, dobrobyt, bezpieczeństwo żywnościowe czy zmiana klimatu;

18. wzywa Komisję do zapewnienia ułatwionego i geograficznie zrównoważonego dostępu do finansowania oraz do nadania priorytetu przedsiębiorstwom i spółdzielniom na obszarach wiejskich i obszarach znajdujących się w niekorzystnej sytuacji z przyczyn strukturalnych, a także projektom mającym na celu propagowanie spójności terytorialnej i tworzenie sieci obszarów wiejskich;
19. podkreśla, że należy znacząco wzmocnić środki w dziedzinie rozwoju obszarów wiejskich przeznaczone na wspieranie innowacji oraz inwestycje w powstające technologie i rolnictwo precyzyjne, aby poprawić konkurencyjność przedsiębiorstw europejskich działających na obszarach wiejskich;
20. utrzymuje, że projekty finansowane w ramach programów rozwoju obszarów wiejskich muszą faktycznie zaspokajać potrzebę generowania wzrostu i zatrudnienia, oraz wzywa Komisję i instytucje zarządzające do opracowania ocen ex ante i ex post dotyczących wartości dodanej oraz skutków gospodarczych i społecznych finansowanych projektów i działań;
21. apeluje do Komisji o zapewnienie istnienia mechanizmów korelacji cen produkcji i sprzedaży, a także o zadbanie o to, by głównymi beneficjentami finansowania WPR byli producenci rolni;
22. uważa, że niektóre państwa członkowskie i regiony nie wykorzystały w pełni bardziej elastycznej struktury EFRROW, z powodu większej złożoności i wymogów kontrolnych nałożonych przez Komisję, w związku z czym apeluje o stworzenie na szczeblu unijnym scentralizowanego systemu cyfrowego, który pozwoli na identyfikację zagadnień związanych z rachunkowością; zwraca się do Komisji o dopilnowanie, by wszystkie strony zostały terminowo poinformowane o zmienionej strukturze EFRROW oraz o aktywne działanie na rzecz ułatwienia wykorzystywania tych funduszy i poprawy ich widoczności;
23. podkreśla znaczenie wprowadzenia dostosowań do europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, które zwiększą możliwość ich zastosowania do regionów najbardziej oddalonych, co sprzyjać będzie dynamizacji gospodarki i lokalnego zatrudnienia w tych regionach, które cechuje odległość, oddalenie, rozproszenie i niewielka powierzchnia, a w związku z tym wymagają one szczególnej uwagi w zakresie tworzenia i zachowania miejsc pracy;

24. zwraca uwagę, że niektóre państwa członkowskie lub regiony, niekiedy te w najbardziej potrzebujące rozwoju obszarów wiejskich, nie propagują udziału w programach, zaś w niektórych przypadkach nie oferują nawet programów niezbędnych na ich terytorium;
25. wzywa Komisję do odegrania większej roli w zakresie wymiany i upowszechniania wśród państw członkowskich i regionów dobrych praktyk w zakresie wykorzystania EFRROW;
26. wzywa państwa członkowskie, regiony i Komisję do skutecznego i pełnego wdrażania EFRROW oraz do unikania nadmiernie rygorystycznego wdrażania przepisów lub dodawania zbędnych procedur; podkreśla, że ukierunkowane usługi w zakresie doradztwa oraz stałe monitorowanie i wsparcie mają podstawowe znaczenie dla programów operacyjnych, gdyż stanowią wsparcie dla rolników, posiadaczy lasów i społeczności wiejskich w skutecznym i przejrzystym wdrażaniu programów; zwraca się do Komisji, by dokonała dalszego uproszczenia WPR, nie zmniejszając przy tym zasięgu programów rozwoju obszarów wiejskich, oraz by w konsekwencji ograniczyła zbędne obciążenia administracyjne i biurokrację bez szkody dla celów polityki, a także, gdy jest to wykonalne i niezbędne, by dostosowała w tym celu podstawowe przepisy, tak by umożliwić szybki i łatwy dostęp do funduszy unijnych, w szczególności dla małych gospodarstw rolnych, w dążeniu do osiągnięcia celów WPR; apeluje do Komisji i do państw członkowskich o zadbanie o to, by zasoby przeznaczone na skuteczne wypełnianie pozostałych warunków wstępnych były wystarczające; wyraża zaniepokojenie nadmierną biurokracją i złożonością przepisów, które sprawiają, że finansowanie w ramach WPR staje się mniej atrakcyjne; wyraża nadzieję, że uproszczenie zostanie przeprowadzone bez opóźnień;
27. z zadowoleniem przyjmuje powołanie przez Komisję Europejską złożonej z niezależnych ekspertów grupy wysokiego szczebla ds. monitorowania uproszczenia dla beneficjentów europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, której zadaniem jest ograniczenie obciążeń administracyjnych spoczywających na beneficjentach tych funduszy, w tym EFRROW; wyraża nadzieję, że sprawozdania grupy pozwolą ustalić praktyczne rozwiązania, aby w jeszcze większym stopniu uprościć fundusze europejskie i sprawić, że dostęp do nich stanie się łatwiejszy;
28. podkreśla, że w celu poprawy warunków dla inwestycji w UE konieczne jest przeprowadzenie niezbędnych reform strukturalnych, a także ograniczenie biurokracji;
29. jest zaniepokojony, że środki mające wspomóc rolników w zarządzaniu ryzykiem i tworzeniu grup producentów nie zostały włączone do wielu programów, które mogłyby wesprzeć rolników w lepszym reagowaniu na większą niestabilność rynku;
30. uważa, że Dyrekcja Generalna ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich posiada niezbędną wiedzę techniczną oraz ogólną znajomość kwestii dotyczących rozwoju obszarów wiejskich i rolnictwa, w związku z czym to ona w sposób naturalny powinna kierować realizacją regionalnych programów rozwoju; domaga się zatem, by Komisja zapewniła zasoby kadrowe odpowiednie do zagwarantowania właściwego wdrażania i kontroli WPR;
31. podkreśla, że osiągnięcie z powodzeniem celów umów partnerstwa i programów operacyjnych jest w dużej mierze ułatwione dzięki aktywnemu zaangażowaniu szczebla lokalnego i regionalnego, lokalnych grup działania oraz innych zainteresowanych

podmiotów w terenie, takich jak spółdzielnie, stowarzyszenia branżowe i organizacje producentów, co sprawia, że projekty wpisują się z powodzeniem w specyfikę obszarów, których dotyczą, i są skutecznie realizowane; wyraża zadowolenie z powodzenia instrumentów rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność oraz specjalistycznej wiedzy lokalnych grup działania w zarządzaniu projektami na szczeblu lokalnym; wzywa Komisję oraz instytucje zarządzające programami rozwoju obszarów wiejskich do systematycznego prowadzenia konsultacji z zainteresowanymi stronami, od etapu programowania po wdrażanie programów rozwoju obszarów wiejskich;

32. wzywa Komisję do przyjęcia zestawu wytycznych w celu wskazania sektorowi rolno-spożywczemu możliwości finansowania dostępnych w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w połączeniu z nowym Europejskim Funduszem na rzecz Inwestycji Strategicznych;
33. wzywa ponadto Komisję do dążenia do harmonizacji definicji i przepisów w celu zapewnienia większej spójności między funduszami i instrumentami;
34. wzywa do podjęcia działań w celu szerzenia wśród państw członkowskich świadomości, że niezbędne jest usprawnienie mechanizmów w zakresie początkowych i dalszych szkoleń w rolnictwie z wykorzystaniem środków z Europejskiego Funduszu Społecznego i programów takich jak np. gwarancja dla młodzieży.

**WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO
W KOMISJI OPINIODAWCZEJ**

Data przyjęcia	13.10.2016
Wynik głosowania końcowego	+: 36 -: 3 0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	John Stuart Agnew, Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Daniel Buda, Nicola Caputo, Viorica Dăncilă, Michel Dantin, Paolo De Castro, Albert Deß, Diane Dodds, Norbert Erdős, Edouard Ferrand, Luke Ming Flanagan, Beata Gosiewska, Martin Häusling, Anja Hazekamp, Esther Herranz García, Jan Huitema, Elisabeth Köstinger, Urszula Krupa, Zbigniew Kuźmiuk, Philippe Loiseau, Giulia Moi, Ulrike Müller, James Nicholson, Maria Noichl, Marijana Petir, Jens Rohde, Bronis Ropë, Jasenko Selimovic, Czesław Adam Siekierski, Marc Tarabella, Marco Zullo
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Angélique Delahaye, Karin Kadenbach, Hannu Takkula, Estefanía Torres Martínez, Ramón Luis Valcárcel Siso, Miguel Viegas

14.10.2016

OPINIA KOMISJI KULTURY I EDUKACJI

dla Komisji Rozwoju Regionalnego

Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu gospodarczego – maksymalizowanie wkładu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych: ocena sprawozdania na mocy art. 16 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów (2016/2148(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Nikolaos Chountis

WSKAZÓWKI

Komisja Kultury i Edukacji zwraca się do Komisji Rozwoju Regionalnego, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. przypomina, że europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne są głównymi instrumentami finansowymi polityki spójności UE służącymi osiągnięciu celu bardziej zamożnej, zbilansowanej i solidarnej Unii, a także głównych celów strategii „Europa 2020” na rzecz zatrudnienia i inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu dzięki zwiększaniu spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej UE; podkreśla, że celem europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych jest wspieranie strategicznych inwestycji w kluczowych obszarach, takich jak infrastruktura, edukacja, badania i innowacje; podkreśla potencjał skutecznego wykorzystania europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, zwłaszcza Europejskiego Funduszu Społecznego, w celu rozwiązania problemu strukturalnego i długoterminowego bezrobocia, wspierania włączenia społecznego i lepszej edukacji dla wszystkich, zwłaszcza dla młodzieży o niskich kwalifikacjach, młodzieży niekształcącej się, niepracującej ani nieszkolącej się (NEET), a także osób znajdujących się w trudnym położeniu; w tym kontekście docenia zwiększenie roli Europejskiego Funduszu Społecznego w latach 2014–2020, ponieważ równy dostęp do formalnego i nieformalnego kształcenia wysokiej jakości, możliwości szkolenia i uczenia się przez całe życie jest jednym z głównych priorytetów zapewnienia prawdziwej konwergencji i zniwelowania dysproporcji oraz nierówności społeczno-gospodarczych między państwami członkowskimi, regionami i terytoriami w UE; podkreśla, że w tym celu konieczne są skuteczne i dysponujące odpowiednimi zasobami powszechnie dostępne systemy edukacji publicznej oraz trwałe i wysokiej jakości miejsca pracy dla młodzieży umożliwiające dotarcie do wszystkich warstw europejskiego społeczeństwa;

2. ubolewa, że ogólny poziom WRF w latach 2014–2020 jest niższy niż poziom WRF w latach 2007–2013; podkreśla, że w czasach prowadzonej polityki oszczędnościowej oraz ogromnych korekt budżetowych presja wywierana na budżety państw członkowskich jest coraz większa; podkreśla fakt, że taka presja doprowadziła do uszczuplenia w niektórych państwach członkowskich finansów publicznych w sektorze kształcenia, a także do wysokiego i trwałego bezrobocia, zwłaszcza wśród młodych ludzi;
3. zachęca państwa członkowskie do jak najlepszego wykorzystania większej elastyczności i zorientowania na wyniki obecnego okresu programowania polityki spójności w celu zwiększenia jej wartości dodanej; podkreśla, że konieczne jest przyjęcie środków mających na celu optymalne wykorzystywanie środków finansowych z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych poprzez inwestycje w odnośną infrastrukturę w celu promowania solidarności, tworzenia i utrzymywania miejsc pracy, wspierania kształcenia, kultury i sportu, świadczenia wysokiej jakości usług publicznych, zapewniania sprawiedliwości środowiskowej, a także ograniczenia bezrobocia i wykluczenia społecznego; wyraża obawę, że potencjalne zawieszenie płatności w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych wpłynie negatywnie na państwa członkowskie zmagające się z problemami i znacznymi cięciami w ich sektorach kultury i kształcenia;
4. zauważa, że europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne są ukierunkowane na obszary umacniające warunki sprzyjające tworzeniu miejsc pracy, takie jak kształcenie, szkolenie oraz branże sektora kultury i sektora kreatywnego, przez dopełnienie budżetu krajowego i wyrównanie niższych nakładów inwestycyjnych;
5. wzywa państwa członkowskie do pełnego korzystania z potencjału europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych poprzez zwiększenie wartości dodanej i ukierunkowania na wyniki ich projektów, a także poprzez udzielanie potencjalnym beneficjentom, w tym z sektora kształcenia, kultury i sportu, dostatecznych i odpowiednich informacji;
6. podkreśla, że zgodnie z wynikami badań Monitora Kształcenia i Szkolenia z 2015 r. istnieje pilna potrzeba poprawy integracyjnego charakteru, jakości i adekwatności kształcenia w UE, tak aby zapewnić zrównoważony wzrost, zwiększyć wydajność, rozwiązać kwestię bezrobocia strukturalnego i długoterminowego, a także wesprzeć sprawiedliwą mobilność i umocnić włączenie społeczne; apeluje do państw członkowskich o promowanie i wspieranie projektów dotyczących systemów edukacji, nauczycieli i szkoleniowców, a także osób uczących się bez względu na wiek, zwłaszcza osób należących do grup najmniej uprzywilejowanych lub znajdujących się w trudnej sytuacji społecznej, poprzez skuteczne wykorzystanie zasobów dostępnych w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, a zwłaszcza EFS, w połączeniu z innymi unijnymi narzędziami, takimi jak Erasmus+ czy programy Europejskiej współpracy terytorialnej;
7. przypomina, że europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne zapewnią bezpośrednie wsparcie dwóm milionom spółek w celu zwiększenia ich konkurencyjności, a także potencjału badawczego i innowacyjnego; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że dzięki wsparciu ze strony Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) niemal 15 mln gospodarstw domowych będzie miało dostęp do szybkich szerokopasmowych łączy internetowych, a wsparcie ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz

Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) zapewni niemal 20 mln osób na obszarach wiejskich nowe lub lepsze usługi ICT czy też infrastrukturę;

8. podkreśla znaczenie funduszy strukturalnych i inwestycyjnych dla poprawy stanu infrastruktury przedszkolnej, edukacyjnej i akademickiej celem poprawy jakości kształcenia oraz modernizacji systemów szkolenia i kształcenia tak, aby zapewniały one młodym ludziom umiejętności i kompetencje, umożliwiające znalezienie pracy oraz przyczyniały się do doskonalenia umiejętności i kompetencji osób pracujących;
9. podkreśla ogromny potencjał odnawialnych źródeł energii w zakresie innowacji i zatrudnienia z uwagi na poszukiwania większej zasobooszczędności i efektywności energetycznej; wzywa Komisję, aby opracowała konkretną strategię dotyczącą energii i środowiska na rzecz rozwoju regionalnego w celu pobudzenia edukacji i zatrudnienia;
10. uważa, że konieczna jest szersza strategia inwestycyjna, która objęłaby cały cykl kształcenia i szkolenia, włączając wszystkie sektory uczenia się przez całe życie, uczenia się w pracy oraz kształcenia formalnego i pozaformalnego; w związku z tym, że lepsze kształcenie jest jednym z głównych priorytetów EFS, zachęca państwa członkowskie do pełnego korzystania z jego środków poprzez ukierunkowanie inwestycji na kształcenie sprzyjające włączeniu, które odpowiada na wyzwania społeczne w zakresie zapewnienia wszystkim ludziom równego dostępu i równych szans;
11. uznaje rosnące znaczenie mikroprzedsiębiorstw oraz MŚP sektora kultury i sektora kreatywnego dla inwestycji, wzrostu, innowacji i zatrudnienia, a także ich kluczową rolę – wraz z organizacjami pozarządowymi, sieciami i platformami działającymi w dziedzinie kultury – w utrzymywaniu i promowaniu różnorodności kulturowej i językowej oraz szerokiego wachlarza tradycyjnej sztuki i rzemiosła; dostrzega, że kultura i innowacje są kluczowymi czynnikami, które pomagają regionom przyciągać inwestycje, wspierać talenty twórcze i zwiększać spójność społeczną, a tym samym przyczyniają się do rozwoju lokalnego, który powinny wspierać predysponowane do tego władze lokalne i regionalne;
12. apeluje o zwiększenie inwestycji w obszarach kształcenia, włączenia społecznego, szkolenia zawodowego i uczenia się przez całe życie w celu poprawy zarówno adekwatności systemów kształcenia i szkolenia, jak i przejścia od edukacji do zatrudnienia i uczenia się przez całe życie; podkreśla potrzebę skumulowania finansowania na rzecz zapobiegania wczesnemu kończeniu nauki i zapewnienia równego dostępu do dobrej jakości kształcenia;
13. zachęca państwa członkowskie do jak najlepszego wykorzystania większej elastyczności obecnej polityki spójności, aby skuteczniej reagować na lokalne i regionalne potrzeby i warunki, także w dziedzinie kształcenia, kultury i sportu;
14. podkreśla znaczenie szerszego, holistycznego podejścia do kultury, które uwzględnia istotny wkład, jaki wnosi ona w kształcenie i szkolenie, innowacyjny rozwój społeczny i gospodarczy oraz włączenie społeczne; apeluje zatem do Komisji i państw członkowskich o zwiększenie świadomości potencjału kultury w zakresie umacniania inteligentnego, zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu, a także o promowanie projektów kulturalnych, w tym projektów transgranicznych, które mogą przyczynić się do zwiększenia spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej;

15. zwraca uwagę na znaczenie Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych, która może rozwiązać trwały problem wysokich poziomów bezrobocia młodzieży, które w kilku państwach członkowskich utrzymuje się na poziomie przekraczającym 40 %; zwraca się do Komisji o wspieranie w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych infrastruktury, która tworzy nowe miejsca pracy o wysokiej jakości i zapewnia młodym ludziom ochronę socjalną; wzywa państwa członkowskie do pełnego wdrożenia gwarancji dla młodzieży, w oparciu o ścisłą współpracę między służbami zatrudnienia a systemem edukacji;
16. podkreśla potencjał sektora kultury i sektora kreatywnego w odniesieniu do zatrudniania ludzi młodych; podkreśla, że dalsze wspieranie sektora kultury i sektora kreatywnego oraz inwestowanie w te sektory może znacząco przyczynić się do inwestycji, wzrostu, innowacji i zatrudnienia; w związku z tym wzywa Komisję do rozważenia szczególnych możliwości oferowanych przez sektor kultury i sektor kreatywny, w tym organizacje pozarządowe i małe stowarzyszenia, na przykład w ramach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych;
17. zauważa, że z uwagi na niedopasowanie umiejętności na rynku pracy obsadzanie wolnych stanowisk zdaje się być coraz trudniejsze; podkreśla, że problemy niedopasowania umiejętności, ograniczonej mobilności geograficznej i niepewnych form zatrudnienia należy rozwiązywać dzięki europejskim funduszom strukturalnym i inwestycyjnym, i apeluje o ściślejszą współpracę między szkołami wyższymi, organami szkoleniowymi i MŚP w dziedzinie dostępu do tych funduszy;
18. wzywa Komisję do dopilnowania, by przy realizacji projektów wspieranych z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych państwa członkowskie przestrzegały Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych;
19. z zadowoleniem zauważa, że cele pakietu legislacyjnego dotyczącego europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych na lata 2014–2020 obejmują dążenie do tego, by osoby niepełnosprawne żyły wśród społeczeństwa, a nie w ośrodkach opieki, oraz wzywa Komisję do dopilnowania, by przy wdrażaniu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w tym zakresie państwa członkowskie przestrzegały postanowień Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych;
20. podkreśla, że państwa członkowskie powinny zobowiązać się do zapewnienia lepszego dostępu do wysokiej jakości sieci szerokopasmowych, zwłaszcza do publicznych sieci wi-fi, co ma kluczowe znaczenie dla obszarów wiejskich oraz obszarów słabo zaludnionych; wzywa państwa członkowskie i regiony do określenia swoich priorytetów inwestycyjnych w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych; domaga się, by Komisja i państwa członkowskie zwiększyły dostępność i przejrzystość, a także by przyspieszyły upraszczanie procedur w odniesieniu do wykorzystania środków z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w sektorze ITC;
21. podkreśla potrzebę utrzymania tradycyjnych zawodów, w tym tradycji rzemieślniczej i powiązanych umiejętności, oraz ustanowienia strategii sprzyjających wzrostowi przedsiębiorczości w branżach tradycyjnych, aby utrzymać tożsamość kulturową tradycyjnych branż; zwraca w związku z tym uwagę na znaczenie wspierania szkolenia zawodowego połączonego z pracą oraz mobilności młodych rzemieślników obu płci;

22. podkreśla, że obecny kryzys migracyjny niesie ze sobą wiele wyzwań dla systemów kształcenia i szkolenia w przyjmujących państwach członkowskich; domaga się, by instytucje UE za pośrednictwem europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz innych funduszy i programów Unii zapewniły państwom członkowskim niezbędną elastyczność i odpowiednie finansowanie; wzywa państwa członkowskie do pełnego wykorzystania stworzonych szans, a także dostępnych środków na projekty, które w istotny sposób wspierają proces integracji uchodźców, migrantów i osób ubiegających się o azyl w ramach systemów kształcenia i szkolenia; jest zdania, że dostęp do uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się pozaformalnego oraz kształcenia zawodowego, może być skutecznym narzędziem czynnego angażowania uchodźców, migrantów i osób ubiegających się o azyl oraz ich integracji na europejskim rynku pracy i w społeczeństwie; podkreśla w tym kontekście ważną rolę władz lokalnych i regionalnych;
23. podkreśla fakt, że infrastruktura kulturalna ma istotny wpływ na rozwój gospodarczy i społeczny oraz na spójność na szczeblu lokalnym, regionalnym i krajowym; wzywa Komisję, by przy okazji przyjmowania tzw. rozporządzenia zbiorczego, w tym rozporządzenia w sprawie EFRR, zweryfikowała limit na infrastrukturę kulturalną wynoszący 5 mln EUR, aby zwiększyć maksymalny koszt projektów kulturalnych do 10 mln EUR dla wszystkich projektów (nie tylko obiektów UNESCO), oraz by Komisja rozpatrywała kwalifikujące się koszty projektów, a nie koszty ogólne;
24. podkreśla potrzebę wzmocnienia koordynacji oraz zapewnienia synergii między europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi a innymi programami i funduszami Unii, a także jej maksymalnego wykorzystania w celu wywarcia większego wpływu i zwiększenia efektywności oraz wspierania zrównoważonego wzrostu gospodarczego i tworzenia trwałych miejsc pracy w UE; domaga się kontynuowania inwestycji w ramach funduszy strukturalnych w regionach w okresie przejściowym, aby nie dopuścić do sytuacji, w której osiągnięte już pozytywne wyniki zostaną utracone.

**WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO
W KOMISJI OPINIODAWCZEJ**

Data przyjęcia	11.10.2016
Wynik głosowania końcowego	+: 26 -: 2 0: 1
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Isabella Adinolfi, Dominique Bilde, Andrea Bocskor, Nikolaos Chountis, Silvia Costa, Mircea Diaconu, Damian Drăghici, Jill Evans, Giorgos Grammatikakis, Petra Kammerevert, Andrew Lewer, Svetoslav Hristov Malinov, Curzio Maltese, Stefano Maullu, Luigi Morgano, Momchil Nekov, Michaela Šojdrová, Helga Trüpel, Sabine Verheyen, Julie Ward, Theodoros Zagorakis, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver, Krystyna Łybacka
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Therese Comodini Cachia, Ilhan Kyuchyuk, Emma McClarkin, Hannu Takkula
Zastępcy (art. 200 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	Marco Affronte

**WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO
W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ**

Data przyjęcia	29.11.2016
Wynik głosowania końcowego	+: 32 -: 5 0: 2
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Pascal Arimont, Franc Bogovič, Steeve Briois, Rosa D'Amato, Michela Giuffrida, Krzysztof Hetman, Ivan Jakovčić, Marc Joulaud, Constanze Krehl, Andrew Lewer, Louis-Joseph Manscour, Martina Michels, Iskra Mihaylova, Younous Omarjee, Konstantinos Papadakis, Mirosław Piotrowski, Stanislav Polčák, Julia Reid, Terry Reintke, Liliana Rodrigues, Fernando Ruas, Maria Spyrali, Olaf Stuger, Ruža Tomašić, Ramón Luis Valcárcel Siso, Ángela Vallina, Matthijs van Miltenburg, Lambert van Nistelrooij, Derek Vaughan, Kerstin Westphal
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Daniel Buda, James Carver, Elena Gentile, Ivana Maletić, Dan Nica, James Nicholson, Bronis Ropė
Zastępcy (art. 200 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	Vladimir Urutchev, Boris Zala